

NFT

Nordisk Filatelistisk Tidsskrift

Nr. 2 / juni 2025 - 132. årgang

En sensation i dansk filateli

Kjøbenhavns Philatelist Klub

Danmarks frimærkesamler forening

Nordisk Filatelistisk Tidsskrift

Redaktion - artikler og annoncer

Morten Pieper
Vedbæk Strandvej 333B, 2950 Vedbæk
29 80 84 14 / nft@kpk.dk

Deadlines

1. januar
1. april
1. juli
1. september

Udgivelse

primò marts
primò juni
primò september
primò november

Oplysninger omkring abonnement, annoncering, indrykning af artikler, indlæg og meddelelser, samt køb af ældre numre, kan findes på KPK's hjemmeside under adressen:

<https://www.kpk.dk/om-sidste-nft/>

NFT-adresse og mødeadresse for klubmøder.

Kjøbenhavns Philatelist Klub
Farvergade 27, opg. B. St.
1463 København K

Produktion: Result.dk v/Bjarne Kruse
Tryk: AKA-print A/S, ISSN 0903-3440

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kolofon	50
Seneste nyt fra bestyrelsen og redaktøren	51
KPK besøger vores venskabsklub Malmö Filatelistförening	51
Koldingmærket: 4 øre tryk 22 utakket ægte brugt	
Falsifikat eller sensation i dansk filатели?	52
Skriv en artikel til NFT	54
KPK138 klub- og national udstilling	62
Et nyt initiativ: Bytteeftermiddage i Vartov	63
Samlerglæde – provisorium 5/4	64
Postiljonens marts auktion	66
Postnord	68
Chr. X 50 øre vinrød og olivengrå	69
Studiegrupper i KPK	73
Konvolutten, den 5-kantede foldning og den sorte lak	81
Referat af Københavns Philatelist Klubs ordinær generalforsamling	85
Stempelseminar 2026	91
Kjøbenhavns Philatelist Klub - Bestyrelse og Kommitterede	92
KPK Studiegrupper	93
KPK Information	94
KPK mødeprogram efterår 2025	95
Postiljonens annonce	96

Seneste nyt fra bestyrelsen og redaktøren

Af Morten Pieper

Så fik vi gennemført årets Generalforsamling, hvor vi efter en fyldig beretning fra formanden om både året 2024 og udstillingen HAFNIA 24, fik præsenteret et overraskende pænt regnskab for det afsluttede regnskabsår.

HAFNIA 24 har kostet os langt mindre end budgetteret, og med den gunstige kursudvikling i 2024, har vi faktisk formået at øge foreningens egenkapital med næsten 112.000 kr. Det er svært ikke at være tilfreds.

Efter at der i nogle år har været relativt roligt omkring bestyrelsesposterne, blev der i år anledning til at få rokeret lidt rundt på posterne.

Michael Lerche Nielsen er blevet vores nye næstformand, og Jens Dick-Nielsen har overtaget posten som kasserer. Samtidig har undertegnede sagt ja til at varetage opgaven som fast redaktør på NFT efter Niels Kristian Hansen. Niels Kristian gjorde et fint arbejde som bestyrelsesmedlem og redaktør af NFT i perioden 2013 - 2023. Tak til Niels Kristian for indsatsen gennem mere end 10 år.

Derudover har vi fået Karsten Weldingh ind som nyt medlem af bestyrelsen. Dette betyder bl.a., at vi over de sidste 2 generalforsamlinger har været så heldige, at få yngre kræfter ind i bestyrelsen. Gennemsnitsalderen i bestyrelsen er således faldet med næsten 8 år og ligger nu omkring de 60. Der er ikke mange frimærkeklubber i Danmark der kan fremvise den udvikling.

På generalforsamlingen kunne bestyrelsen ligeledes fortælle, at 2024 har budt på en mindre medlemsfremgang, hvilket ligeledes er usædvanligt i disse tider. Det er specielt glædeligt, at der er fremgang i antallet af A-medlemmer og udlandsmedlemmer, mens tilbagegangen primært ligger blandt B-medlemmerne og abonnenterne af NFT.

Et af de nye tiltag i KPK er eftermiddagsmøder. Vi starter med at udvide 3 onsdagsmøder til at starte kl. 15:00. Se beskrivelse i bladet side 63.

God sommer til alle vores medlemmer.

KPK besøger vores venskabsklub Malmö Filatelistförening

den 24. september 2025 kl. 17:00 – 23:00

Traditionen tro besøger vi igen Malmö Filatelistförening. Mødet starter i Malmø kl. 18:00.

Der bliver et varieret program, og vi er inviteret til fællesspisning.

Forhåndstilmelding er derfor nødvendig og kan ske per mail til pw@wittkon.dk, eller som tilmelding ved en KPK klubaften.

Vi planlægger at rejse fra Hovedbanegården kl. 16:44 (tidspunkt kan ændre sig) og rejsen er på egen regning. Vær opmærksom på, at Rejsekort i dag kan bruges ved rejse til Malmø C.

Malmö Filatelistförening holder deres møder i Folkets hus Limhamn,
Linnegatan 61, Limhamn, Malmö.

Alle medlemmer med en tilmeldt e-mailadresse vil modtage mere information primo september, ligesom den samme information vil blive publiceret på hjemmesiden.

Vi håber, at se mange KPK-medlemmer i Malmø

Koldingmærket: 4 øre tryk 22 utakket ægte brugt Falsifikat eller sensation i dansk filateli?

Af Henrik Mouritsen

De tofarvede frimærker 1870-1905 er Danmarks mest specialsamlede frimærkeudgave og er blevet studeret i detaljer i mere end 100 år. Adskillige tofarvede frimærker kendes i utakkede varianter blandt samlerne. I næsten alle tilfældene er der tale om arkprøvetryk (plate proofs) "befriede" fra trykkeriet eller Postmuseet for mange år siden.

Disse utakkede frimærker kendes kun, eller næsten kun, ubrugte. Blandt skillingsmærkerne kendes første tryk af alle værdierne (2, 3, 4, 8, 16 og 48 sk.) utakkede. Her er der tale om arkprøvetryk, hvilket blandt andet ses ved, at

en del af disse utakkede mærker kom i handlen uden gummi på bagsiden. Der kendes én brugt 6-blok af 3 sk. utakket efteranvendt indenfor gyldighedsperioden i øreperioden.

3 øre tryk 8, 12 øre tryk 12/13, 16 øre tryk 12, 25 øre tryk 4, og 50 øre tryk 4 kendes også utakkede i 2 eksemplarer hver. Der er tale om pos. 99 og 100 fra utakkede ark, der fandtes på Postmuseet med 98 mærker i hvert ark, da jeg besøgte Postmuseet i 1990'erne. I dag har Postmuseet tilsyneladende kun et parstykke af hvert af disse utakkede mærker. Hvad der er sket med de øvrige 96 mærker fra hvert ark, er mig en gåde.

Figur 1. "Koldingmærket": 4 øre tryk 22 pos. B5 utakket på mindst tre sider.

8 øre tryk 43 og 4 øre tryk 38 utakket kom i hænderne på en filatelist i samtiden (1886, toldkontrollør O. V. Riise, vist nok kasserer i KPK på det tidspunkt, men senere mangeårig formand). De fleste af disse mærker findes i dag som ubrugte, bortset fra 6 breve og mindre end 10 brugte mærker, der formentlig alle er anvendt af Riise. Enkelte ark af 8 øre tryk 70 og 8 øre tryk 108 kendes også ubrugte (et par brugte mærker fra en filatelistisk kuvert kendes også).

De eneste utakkede tofarvede mærker, der formentlig blev solgt fra et posthus ved en fejl, er 8 øre tryk 51 og 8 øre tryk 53. Ét ubrugt mærke kendes fra 8 øre tryk 53, mens 8 øre tryk 51 er det hidtil eneste utakkede tofarvede mærke, der kendes brugt postalt af en ikke-filatelist. To mærker stemplet i Fredericia og ét mærke stemplet i Randers kendes.

Derfor blev jeg mildt sagt noget overrasket, da der for nyligt, 140 år efter udgivelsen, dukkede et utakket 4 øre tofarvet frimærke op hos VF-auktioner, som var fra et tryk, som ikke tidligere kendtes utakket (se Figur 1).

Figur 2. Et af de 6 kendte breve med 4 øre tryk 38 utakket. Læg mærke til at tryk 38 har helt andre farver end mærket på Figur 1.

Mærket ligner slet ikke 4 øre tryk 38, som kendes i to utakkede B-ark og et helt eller delvist utakket A-ark. 4 øre tryk 38 utakket kendes brugt, da de som nævnt ovenfor kom i

hænderne på en samtidig filatelist, som brugte nogle få af dem på samtidige breve, som filatelisten sendte til frimærkehandlere og samlere venner i samtiden (se Figur 2).

Det nyopdagede utakkede 4 øres mærke er stemplet med nummer 36 fra Kolding. Det kan tryk- og positionsbestemmes til tryk 22 position B4. Hvis mærket er ægte, vil det være det første registrerede ægte utakkede 4 øre tofarvede frimærke, der ved en fejl er blevet solgt og brugt af en ikke-samler på et posthus.

Da jeg så mærket, tænkte jeg "wow". Det så godt ud, men en vis skepsis med hensyn til om et sådant mærke er ægte, bør man altid have i baghovedet.

4 øre mærkerne var kamttakkede, så hvis et frimærke er bredere end 19 mm vandret, er det ægte utakket på mindst 3 sider (øverst, venstre og højre). Dette frimærke er lidt mere end 20 mm bredt, så medmindre det har fået påsat marginaler eller udfyldt perforeringer senere, er det ægte utakket på mindst tre sider. Jeg købte mærket, og så fik jeg travlt: Jeg skulle have fastslået med kriminalteknisk sikkerhed, om det var ægte, inden min returret udløb.

Da jeg modtog mærket, scannede jeg det i 2400 dpi og undersøgte det omhyggeligt i et mikroskop og i modlys. Jeg sammenlignede også papiret med normale 4 øres frimærker fra tryk 22 (se Figur 3). Papiret i dette tryk har en karakteristisk tekstur med nogle små ret regelmæssigt adskilte, lidt tyndere pletter, som i modlys ligner regelmæssigt adskilte, små, lysere prikker (se Figur 4). Dette mønster så for mig godt

ud hele vejen ud til den højre og venstre side af mærket, og papirfibrene så ud til at være ubrudte, hvor perforeringerne skulle have været. Stemplet så også ud til at være ægte og uden optegninger.

Men for at være helt sikker sendte jeg mærket til Tobias Huylmans hos Auktionshuset Heinrich Köhler i Wiesbaden sammen med et almindeligt takket mærke fra 4 øre tryk 22. Heinrich Köhler er en del af The Global Philatelic Network. De har investeret i en VSC8000HS-maskine til prøvning af frimærker, stempler og breve, som de bruger til at sikre sig, at de ikke sælger dyre objekter, der er manipulerede. VSC8000HS-maskinen er i stand til på kriminalteknisk niveau at afsløre mere eller mindre alle forfalskninger, fordi det er umuligt for en reparatør at matche papirets farve og tekstur 100 % med det originale frimærkepapir i alle bølgelængder af lys.

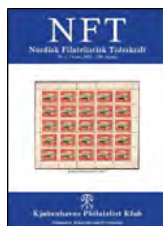
Hvis mit 4 øre mærke var blevet tilføjet marginaler, ville dette være synligt som papirfiber-, tekstur- og/eller farvændringer under i det mindste nogle af de lysbetingelser, man kan undersøge mærket under i VSC8000HS-maskinen (se Figur 3-9). Desuden ville man i VSC8000HS-maskinen kunne se, hvis det stempel, der "binder" højre margin til frimærket, skulle være optegnet. Hvis en del af afstemplingen var lavet senere eller var malet ind, ville dette blive afsløret i form af små forskelle i farve og/eller tekstur i stempelsvæerten.

Skriv en artikel til NFT

NFT er dit medlemsblad,

og som medlem har du fri adgang til alle de NFT'ere der er udgivet siden 1894.

Der er mange 1.000 siders læsestof, og der er sikkert også en artikel om det område du samler på.

NFT er også det blad, som du kan skrive en artikel til. I KPK har vi mange læsere, både i indlandet og i udlandet, og vi er også interesseret i at læse om det DU samler på. Har du noget spændende forskning du kan berette om, har du et godt brev du vil fortælle om, eller vil du bare gerne fortælle om, hvordan det er at samlet netop dit område – så er NFT til for dig. Har du brug for hjælp til at komme i gang, mangler du sparring til indholdet, hjælp med scanninger eller er du gået i stå midt i teksten, så skriv til redaktøren på nft@kpk.dk, så hjælper vi dig.

VSC8000HS User, Heinrich Köhler Auktionshaus, VSC8000HS, Seriennummer 31410
11:19:41 23.02.2023 Lichtquelle=Aufflicht (SIC), Langpass=SIC, Ver=8.23, Weißabgleich=152(R) 204(B)
Auto Integration (Integration=125ms, Blende=50%), Helligkeit=50, Gamma=Aus, Bildbreite=44.1 mm

Figur 3. Koldingmærket til venstre (tryk 22 pos. B4 utakket) og et almindeligt takket mærke fra tryk 22 til højre. Standardbelysning fra oven i VSC8000HS maskinen fra Heinrich Köhler. Læg mærke til, at stempeleværdien i randen ikke afviger fra resten af mærket, og at papirfarven og papirteksturen er konstant over hele mærket og identisk med det takkede referencemærke.

VSC8000HS User, Heinrich Köhler Auktionshaus, VSC8000HS, Seriennummer 31410
11:20:23 23.02.2023 Lichtquelle=Durchlicht Spot (100%), Langpass=SIC, Ver=8.23, Weißabgleich=117(R) 313(B)
Auto Integration (Integration=54ms, Blende=30%), Helligkeit=50, Gamma=Aus, Bildbreite=44.1 mm

Figur 4. Koldingmærket til venstre (tryk 22 pos. B4 utakket) og et almindeligt takket mærke fra tryk 22 til højre. Baggrundsbelysning fra neden i VSC8000HS maskinen fra Heinrich Köhler. Læg mærke til, at papirfarven og -teksturen med små lysere felter er konstant fordelt over hele mærket og identisk med det takkede referencemærke.

VSC8000HS User, Heinrich Köhler Auktionshaus, VSC8000HS, Seriennummer 31410
11:20:01 23.02.2023 Lichtquelle=365nm UV, Langpass=SIC, Ver=8.23, Weißabgleich=260(R) 162(B)
Auto Integration (Integration=500ms, Blende=50%), Helligkeit=50, Gamma=Aus, Bildbreite=44.1 mm

Figur 5. Koldingmærket til venstre (tryk 22 pos. B4 utakket) og et almindeligt takket mærke fra tryk 22 til højre. 365 nm UV lys fra oven i VSC8000HS maskinen fra Heinrich Köhler. Læg mærke til, at stempel-svæarten også i dette lys ikke afviger fra resten af mærket, og at papirfarven og papirteksturen er konstant over hele mærket og identisk med det takkede referencemærke.

VSC8000HS User, Heinrich Köhler Auktionshaus, VSC8000HS, Seriennummer 31410
11:20:44 23.02.2023 Lichtquelle=312nm UV, Langpass=SIC, Ver=8.23, Weißabgleich=260(R) 162(B)
Auto Integration (Integration=500ms, Blende=70%), Helligkeit=50, Gamma=Aus, Bildbreite=44.1 mm

Figur 6. Koldingmærket til venstre (tryk 22 pos. B4 utakket) og et almindeligt takket mærke fra tryk 22 til højre. 312 nm UV lys fra oven i VSC8000HS maskinen fra Heinrich Köhler. Læg mærke til, at stempelsvæerten også i dette lys ikke afviger fra resten af mærket, og at papirfarven og papirteksturen er konstant over hele mærket og identisk med det takkede referencemærke.

SCB000HS User, Heinrich Köhler Auktionshaus, VSC8000HS, Seriennummer 31410
1:21:36 23.02.2023 Lichtquelle=Spotlicht 440-505 (100), Langpass=645, Ver=8.23
uto Integration (Integration=426ms, Blende=70%), Helligkeit=50, Gamma=Ein, Bildbreite=44.1 mm

Figur 7. Koldingmærket til venstre (tryk 22 pos. B4 utakket) og et almindeligt takket mærke fra tryk 22 til højre. 440-505 nm lys fra oven i VSC8000HS maskinen fra Heinrich Köhler. Læg mærke til, at stempel-svæarten også i dette lys ikke afviger fra resten af mærket, og at papirfarven og papirteksturen er konstant over hele mærket og identisk med det takkede referencemærke.

VSC8000HS User, Heinrich Köhler Auktionshaus, VSC8000HS, Seriennummer 31410
11:22:35 23.02.2023 Lichtquelle=Streiflicht(R), Langpass=SIC, Ver=10.25, Weißabgleich=198(R) 193(B)
Auto Integration (Integration=252ms, Blende=50%), Helligkeit=50, Gamma=Aus, Bildbreite=35.4 mm

Figur 8. Koldingmærket til venstre (tryk 22 pos. B4 utakket). Sidebelysning fra højre i VSC8000HS maskinen fra Heinrich Köhler. Læg mærke til, at man i sidebelysningen tydeligt ser papirfibrene, og at disse er ubrudte i randene, og at papirfibrene, papirfarven og -teksturen er konstant over hele mærket. Læg også mærke til, at man kan se, at papirfibrene er trykket flade, der hvor ramme og ovaltrykket er trykt på papiret, og at fibrene "står op" på resten af mærket. Man får et tydeligt 3-dimensionalt indtryk i denne belysning. Hvis der var manipuleret med randene, ville papirfibrene have været fladtrykte og/eller se anderledes ud på i det mindste en del af randene.

VSC8000HS User, Heinrich Köhler Auktionshaus, VSC8000HS, Seriennummer 31410
 11:22:51 23.02.2023 Lichtquelle=Streiflicht(L), Streiflicht(R), Langpass=SIC, Ver=10.25, Weißabgleich=200(R) 192(B)
 Auto Integration (Integration=73ms, Blende=50%), Helligkeit=50, Gamma=Aus, Bildbreite=35.4 mm

Figur 9. Koldingmærket til venstre (tryk 22 pos. B4 utakket). Sidebelysning fra venstre i VSC8000HS maskinen fra Heinrich Köhler. Læg mærke til, at man i sidebelysningen fra den anden side også tydeligt ser papirfibrene, og at disse er ubrudte i randene, og at papirfarven, papirfarven og -teksturen er konstant over hele mærket.

Mange tak til Tobias for hans hjælp. På Figur 3-9 ser man krystalklart, at hverken marginalerne eller stemplet er blevet manipuleret. Der er altså tale om et ægte utakket mærke uden reparationer.

Det sensationelle, ægte brugte, utakkede 4 øres mærke døbes hermed "Koldingmærket".

Det er helt utroligt, at en så stor dansk tofarvet sjældenhed dukker op mere end 140 år efter,

at tryk 22 blev udgivet, især i betragtning af, at de tofarvede er den mest specialsamlende og studerede frimærkeudgave i dansk filateli. Hvor mange sådanne mærker blev udgivet? Det er umuligt at vide. Jeg mener, det er mest sandsynligt, at der er produceret mellem 10 (hvis det kun var den øverste række, der var utakket) og 100 (hvis et helt ark var utakket) utakkede mærker fra 4 øre tryk 22.

Hvem finder det næste Koldingmærke? God jagt!

KPK138 klub- og national udstilling

Af/Lars Peter Svendsen

Kjøbenhavns Philatelist Klub (KPK) har planlagt at afholde virtuel klubudstilling i anledning af klubbens 138 år jubilæum i november 2025.

Danmarks Philatelist Forbund har imidlertid anmodet KPK om at udvide udstillingen til også at indeholde en afvikling af en virtuel national udstilling.

Begrundelsen er, at DFF ikke har haft nogle medlemsklubber, der i 2025 ønskede at afvikle **national udstilling**.

Der har kun været anmeldt en klubudstilling ØPOST 2025 arrangeret af Ringe Frimærkeklub, og den afholdes den 11. oktober.

KPK vil med glæde støtte op om DFF og dets medlemmer, således at de udstillere, som er kvalificerede til at udstille på nationalt niveau (der har opnået minimum 60 point på klubudstilling) vil kunne opnå en bedømmelse på nationalt niveau og eventuelt kvalificere sig til nordisk- (70 point) eller internationalt niveau (75 point).

Den virtuelle nationale udstilling foregår på den måde, at udstiller leverer scanninger af sit eksponat til KPK, som lægges på KPK's hjemmeside i hele udstillingsperioden.

Har eksponatet ikke tidligere været udstillet eller har det ikke opnået 60 point på klubudstillingen, bliver det tilmeldt klubudstillingen KPK 138. Har eksponatet tidligere på klubudstilling opnået minimum 60 point, vil det automatisk blive udstillet på den nationale udstilling KPK138.

KPK138 afvikles virtuelt i perioden 15. til 23. november 2025.

Lørdag den 22. november fra morgenstunden skal originaleksponaterne afleveres til dommerens kontrol i KPK's lokale i Vartov i København.

Eksponaterne tilbageleveres til udstiller samme dag. Dommerne tilbyder at give feedback til udstillerne lørdag, den 22. november og søndag, den 23. november.

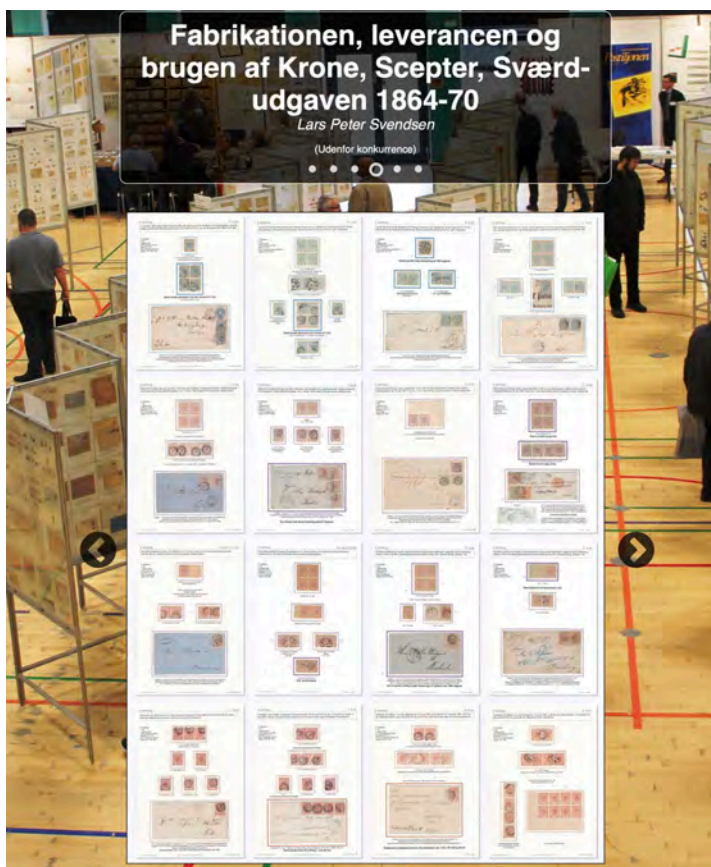
Det eneste krav for deltagelse i KPK138 er at man er medlem af en klub under et nationalt forbund som Danmarks Filatelist Forbund.

Alt fremgår af det specialreglement for udstillingen, som kan ses på KPKs hjemmeside: www.kpk.dk/kpk138-klub-og-national-udstilling/

Samme sted vil man ligeledes kunne finde tilmeldingsblanket for deltagelse som udstiller. Udstillingen har en samlet kapacitet på 40 eksponater efter først til mølle-princippet.

Som sædvanligt opfordrer KPKs bestyrelse alle medlemmerne til at benytte lejligheden til at vise noget af det der bliver samlet på.

Et nyt initiativ: Bytteeftermiddage i Vartov

Tre onsdage i efteråret åbnes KPKs mødelokale i Vartov kl. 15 for medlemmer, som har noget godt at bytte med eller sælge. Eneste krav for deltagelse er, at man medbringer et-eller-andet. Formatet er uhøjtideligt: KPK byder på kaffe og kage. Der er fri snak og ingen formelle indlæg. Det gælder

Onsdag 17. september 2025

Onsdag 15. oktober 2025

Onsdag 19. november 2025

Aftenmøderne åbnes som vanligt ca. kl 18:30 med zoomtransmission fra kl. 19. For de deltagere, der vil blive til aftenmødet, kan man enten selv medbringe en madpakke – ellers kan man bestille uspecificeret smørrebrød til ca. 25 kr. pr stk. ved henvendelse til

Michael Lerche Nielsen: michael.lerche.nielsen@gmail.com.

Baggrunden for initiativet er naturligvis, at vi har et fremragende mødelokale, som burde blive meget mere udnyttet i dagtimerne. Samtidig taler gennemsnitsalderen i KPK for, at vi kan bruge hverdagene mere aktivt.

Bliver disse onsdage en succes kan vi senere lave flere og mere specialiserede temaeftermiddage med bestemte samleområder, udgaver, motiver osv. Så mød op og vær med til at sætte fart i klublivet. Vær tålmodig, hvis dit samleområde ikke er tilstrækkeligt repræsenteret første gang, og hav tålmodighed, hvis der bliver pladsmangel!

Du møder bare op med godt humør i Farvergade 27B, st.th. På gensyn.

Samlerglæde – provisorium 5/4

Af/Kim Trans

Jeg samler alt muligt filatelistisk materiale sammen, som ikke rigtigt passer ind i min almindelige Danmarkssamling. Det er frimærker, breve og andet som enten ikke kan findes i gængse kataloger, eller som endnu ikke er beskrevet i litteraturen.

Indimellem leger jeg privatdetektiv og prøver at finde ud af, hvor materialet kan komme fra. Jeg har for eksempel en side med diverse private provisorier, deriblandt et 5/4 øre blå bølgelinje stålstik, se figur 1.

Figur 1.

Et sådant mærket bliver kun interessant, hvis det er muligt at finde ud af hvornår det er lavet, og i hvilken anledning.

I frimærkesamleren nr. 3 2007, omtales et sådant provisorium, og et forsøg på at købe et sådant frimærke på en frimærkeudstilling, se figur 2.

Plakaten er tegnet af Svend Koppel. De 4 dages udstilling blev som nævnt til 5. Der er gengivet et provisorisk frimærke: 5/4 øre blå i bølgelinietypen. En ældre dame ønskede at erhverve et eksemplar af dette frimærke. Hun fik at vide at tegneren havde brugt sin fantasi og vist et ikke eksisterende frimærke. Hun fik dog en plakate med hjem.

Figur 2

Køberen får at vide at det er et fantasimærke lavet af plakattegneren Svend Koppel i forbindelse med tegningen af udstillingsplakaten, se figur 3.

Figur 3.

At provisoriet er et 5/4 skyldes at Den Nationale Fælles-Udstilling i København 7. - 11. marts 1941, er udvidet fra fire til fem klubber i forhold til udstillingen året før.

De fem klubber er: Frederiksberg Frimærke Forening, Sundby Amatør Frimærke Klub, Amager Frimærke Klub, Filatelistklubben "Dana", og Brønshøj Frimærkeklub.

Udstillingen svarede til det, der i dag er en national udstilling.

I kataloget fra Jysk Filatelistklubs Jubilæumsudstilling november 1970, er der en artikel om private påtryk på danske postfrimærker. I indledningen af artiklen præciserer det, at mærkerne skal være officielle, danske og legalt brugte, for at være filatelistisk relevante. Som eksempel på et mærke der ikke opfylder disse kriterier, nævnes falske efterligninger af provisorier, se figur 4.

Samarbejdende Unionsklubbers „5 øres provisorium“ på 4 øre taltpe 1933, opklæbet på bagsiden af en lodseddel, solgt på en udstilling 7-10/3 1941

Figur 4.

Figur 5.

Det er endnu en gang Den Nationale Fælles-Udstilling i København 7. - 11. marts 1941, der omtales.

Det er lykkedes at finde den lodseddel der er omtalt i ovenstående citat, se figur 5.

På bagsiden af lodsedlen, se figur 6, er der et 5/4 øre blåt bølgelinje stålстик svarende til fig. 1.

Provisoriet er ikke stemplet, da det i henhold til en opdatering af reglementet for Post- og Telegrafvæsenet dateret 30. november 1940, se figur 7, er udelukket fra postbesørgelse.

Figur 6.

Udstillingsfrimærker.

Det meddeles herved, at Generaldirektoratet ved en Tilføjelse til vedkommende Post- og Telegrafreglement har fastsat følgende Bestemmelser:

»Fra Postbesørgelse er udelukket:

...
c. Forsendelser, paa hvilke der findes Postfrimærker med Paatryk, Mærkning eller lign., som ikke er foretaget af Postvæsenet, f. Eks. Gengivelser af en Filatelistklubs Mærke eller Initialer, et Byvaaben o. s. v. samt Forsendelser med paaklæbte Frimærkeaftryk, der er udklippet af Brevkort, Konvolutter, Korrespondancekort el-

ler Tryksagsomslag, naar Udklippene ikke opfylder de i § 31, Pkt. 14, fastsatte Betingelser.

Disse Betingelser fastsættes saaledes:

»Frimærkeaftryk, der er udklippet af Brevkort Konvolutter, Korrespondancekort eller Tryksagsomslag, kan benyttes til Frankering af Postforsendelser til Indlandet paa Betingelse af, at der ved Udklipningen kun er bibeholdt en smal Kant uden om Frimærkeaftrykkene, og at der hverken paa Aftrykkene eller den omgivende Kant findes Paatryk, Mærkning eller lign., som ikke er foretaget af Postvæsenet.»

C. MONDRUP.

Arne Krog.

Figur 7.

Hermed stoppes frimærkeklubbernes indtægt fra salg af private overtryk i forbindelse med filatelistiske begivenheder.

Der er dog et pænt aftryk af udstillingsstemplet ved siden af provisoriet, men lodsedlen har aldrig været postbesørget. Frimærkesamlere kan være meget kreative, når det handler om deres hobby, og efter 30. november 1940, er

dette det tætteste man kan komme på en forsendelse, fra en frimærkeudstilling, med private overtryk.

Den originale køber fra citatet på figur 2, skulle derfor have haft følgende svar: De skal blot købe en lodseddel, der kan De finde det ønskede provisorium på bagsiden. Tak til Bruno Nørdam, Randers for brug af citat fra frimærkesamleren.

Postiljonens martsauktionen

solgte for næsten 20 millioner SEK, som det fremgår af deres pressemeddelelse:

Postiljonen AB, Nordens førende auktionshus for filateli, gennemførte en international frimærkeauktion i dagene 18.-21. marts 2025.

Auktionen var stor succes med et samlet salg på SEK 20 mio. svarende til ca. 14 mio. danske kr.

En af de mest iøjnefaldende dele af auktionen var sektionen af islandske frimærker, hvor priserne nåede usædvanligt høje niveauer.

Eksempelvis blev et relativt almindeligt frimærke, et 20 aur, men med det sjældne sorte overtryk "Í Gildi" (gyldigt), solgt for hele 250.000 SEK, ca. 174.000 danske kr.

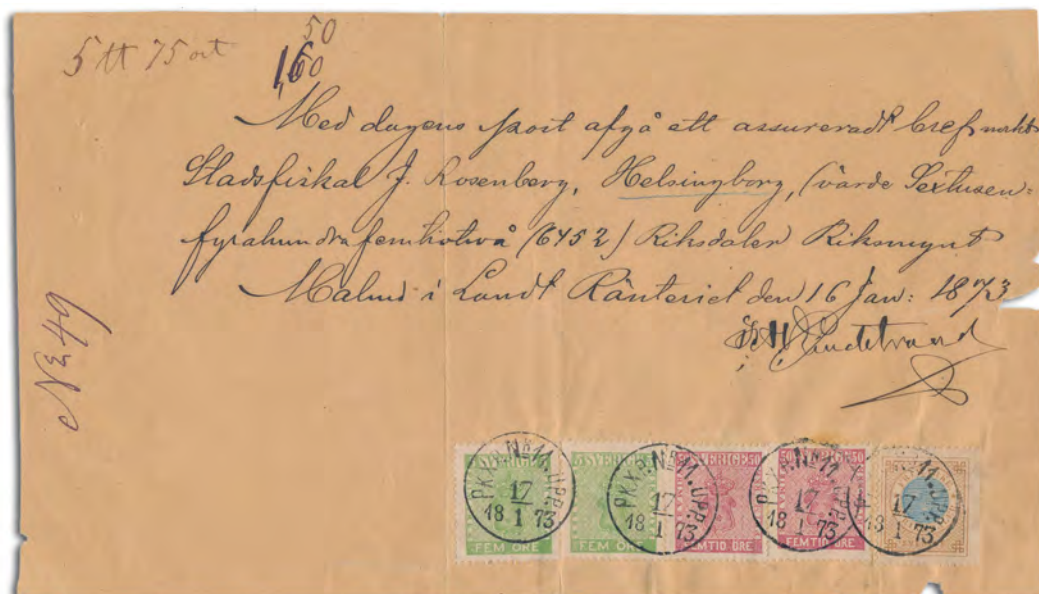
Alle nævnte priser er inklusive købersalær.

Et andet topobjekt var en 5 aur overtrykt "Þrír" (tre), som fik hammerslag ved 195.000 SEK, ca. 136.000 danske kr.

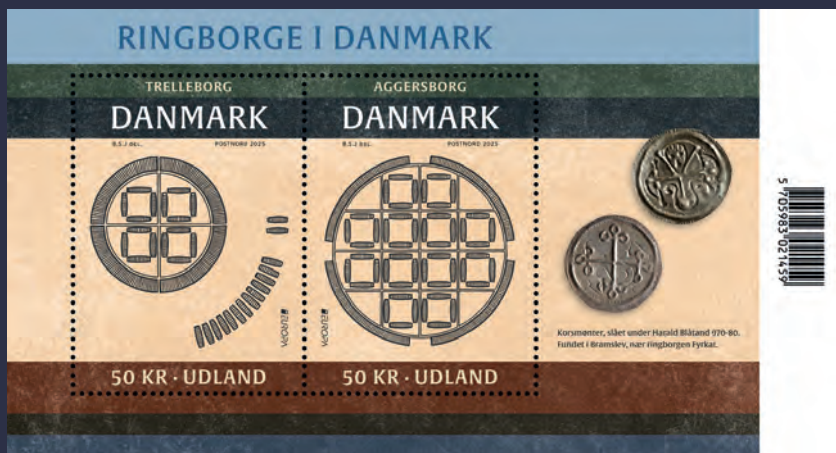
Mange deltog i auktionen over internet, men en stor gruppe islandske samlere var rejst til Malmø for at deltage personligt.

Auktionens dyreste objekt blev dog en svensk kvittering for et forsikret værdibrev. Kvitteringen er frankeret med et eksemplar af 1 riksdaler af den første type, hvilket gjorde forsendelsen unik. Den endelige pris landede på imponerende 640.000 SEK, svarende til 460.000 danske kr.

“Vi er yderst tilfredse med resultatet af auktionen. Den store internationale interesse, især for de islandske frimærker, viser, at markedet for kvalitetsfilateli fortsat er stærkt. Det, at vi samtidig fik set et svensk objekt nå den højeste slutpris, er ekstra glædeligt,” siger Lars-Olow Carlsson, adm. direktør og auktionsleder hos Postiljonen AB.

Siden 1968 har Postiljonen AB været et af Nordens førende frimærkeauktionshuse og arrangerer løbende internationale auktioner med sjældne og værdifulde objekter inden for filateli.

Københavns Lufthavn 100 år

&

Ringborge i Danmark

Frimærker og postmærker købes i
netbutik.postnord.dk

postnord

Chr. X 50 øre vinrød og olivengrå

Af Thomas Hilkjær

Christian X 50 øre udgaven er interessant på mange måder, dels er den meget udbredt, og dels er der mange markante varianter at finde.

Denne artikel vil primært omhandle de to ensfarvede udgivelser fra hhv. den vinrøde fra 1913 og det første tryk af grå fra 1921, der er kendetegnet ved den mørke olivengrå farve. Den olivengrå 50 øre er fremstillet i august 1921, men bliver først taget i brug i starten af 1922. Artiklen omhandler således ikke eventuelle trykplader, der alene anvendes til trykning af 50 øre grå 2. tryk og senere.

Afgrænsningen mellem de vinrøde og det første tryk af den grå udgave er sket, fordi jeg gennem mit arbejde med udgaverne har kunnet identificere de trykplader, der bruges til trykningen af begge udgaver. Der er ikke alene en sammenhæng mellem den vinrøde og det første tryk af den grå udgave, men også en sammenhæng til den tofarvede udgave.

Jeg vil indledningsvis beskrive sammenhængen på et noget overordnet plan og samtidig henviser til C. E. Hansen & I. K. Rasmussens banebrydende artikelserien "De danske tofarvede Chr. X 1918-1933" i NFT (1984-87), der bl.a. beskriver sammenhængen mellem de ensfarvede og de tofarvede Chr. X. udgaver.

Figur 1: Eksempel på et mærke med mange kendetegn: "plet i R i ØRE", "farvestreg over Ø", "brud på linje i SØ" osv. Mærket er pos. 27 i E-pladen. Denne plade er fyldt med fejl, herunder de to varianter der ses i AFA-kataloget. Fejlen kan genfindes i 50 øre grå.

Henrik Plovst har skrevet en særdeles indsigtsfuld og oplysende artikel om 50 øre Chr. X (DFT 2014 nr. 2). Henrik Plovst beskriver i sin artikel en lang række aspekter, som jeg enten ikke berører, eller som jeg går ganske let hen over. Dette skyldes primært, at målet med

nærværende artikel er at illustrere og kortlægge udgavens varianter. Jeg kan på det varmeste anbefale Henrik Plovsts artikel, hvor han bl.a. beskriver fejlen ”retoucheret øre” (se figur 2).

Figur 2: Fejlen ”retoucheret øre” er fundet og beskrevet første gang af Henrik Plovst i DFT 2014, nr. 2. Fejlen er dog kun beskrevet for 50 øre grå, men ses også i 50 øre vinrød, begge på pos. 48 i D-pladen. Ud over den interessante retouchering har mærket yderligere kendetegn bl.a. ”plet til venstre for venstre monogram” og ”lille plet i venstre krone”. Det sidste kendetegn er dog mere generelt og ses i alle mærker fra position 48, samtidig har mærket matricetype M43.

Selv om denne artikel er relativt dybtgående, hvad angår udgavens varianter, så skal artiklen ikke ses som en fuldstændig udtømmende gennemgang af alle registrerede varianter. Antallet af små varianter er overvældende og ville sprænge rammerne for det, der er mit mål med artiklen. Det betyder dog langt fra, at små varianter ikke har været anvendt i den forskningsindsats, der danner grundlaget for denne artikel.

Den større sammenhæng

Der kan i alle Chr. X 50 øre udgaverne genfindes to matricetyper. De optræder i et mønster i arket, der viser, at den oprindelige arktrykplade er sammensat af 25-blokke. Matricetyperne ses i alle tre udgaver og benævnes her henholdsvis M13 og M43. De to matricetyper er gengivet i figur 3. Et diagram over matricetypernes placering i arket ses i figur 4.

Figur 3: Her ses matricetyperne M13 og M43. Matricetype 13 kendes på den lille plet i venstre C og Matricetype 43 kendes på de to sammenvoksede egeblade i højre side.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										10
		M 13					M 13			20
										30
										40
		M 43					M 43			50
										60
		M 13					M 13			70
										80
										90
		M 43					M 43			100

Fig 4: Arkdiagram der viser trykpladens opbygning af 25-blokke. Matricetypen M13 ses i pos. 13, 18, 63 og 68 og matricetype M43 ses i pos. 43, 48, 93 og 98. Matricetyperne optræder i alle trykplader.

På samme måde som matricetyperne kopieres under mangfoldiggørelse af trykpladerne, kan det samme ske med fejl, der er tilknyttet den individuelle 25-blok, og derfor er der også fejl,

der går igen mellem de enkelte udgaver. Et eksempel på dette vist i figur 5 er fejlen "plet i højre C". Fejlen ses i pos. 81 og optræder både i den vinrøde, den tofarvede vinrød/grå og den grå.

Figur 5: Eksempel på en gennemgående fejl i pos. 81 med "plet i højre C". Fejlen ses i denne position både i den ensfarvede vinrøde, den tofarvede vinrød/grå og den ensfarvede grå.

50 øre vinrød

Der fremstilles 23.631 ark fordelt på 5 fabrikationer i perioden fra november 1913 til september 1917. Vi ved, at der i første omgang fremstilles 3 trykplader (Ib Krarup DFT 2018 nr. 2 s. 56) til trykningen af 50 øre vinrød. På postmuseet findes der 14 helark samt et antal arkstykker. Af de 14 ark er 9 ark fra fabrikation 4-H, der udgør det 1. tryk.

Af det bevarede helarksmateriale kan man se, at der har været fremstillet mindst to yderligere trykplader. De i alt 5 plader benævnes herefter A, B, C, D og E-pladen. Det er sandsynligt, at der ved produktionen af de enkelte fabrika-

tioner har været 3 plader i brug ad gangen, og at disse 3 plader på grund af slid/skade på et tidspunkt er udskiftet med nye.

At der har været 3 plader i gang til hver fabrikation, understøttes af, at der "kun" ses 3 forskellige trykplader i trykningen af første fabrikation (4-N). Pladerne A, B og C anvendes til produktionen af første fabrikation og sandsynligvis også de to efterfølgende tryk (2.-3. tryk). Af materialet på postmuseet kan man se, at minimum 4. og 5. tryk er fremstillet med 2 nye plader. Disse benævnes herefter plade D og E.

Sammenhængen mellem 50 øre vinrød og 50 øre grå

Som nævnt flere gange er der en tæt sammenhæng mellem 50 øre udgaverne. Denne sammenhæng er særligt udtalt mellem de sidste tryk af den vinrøde og det første tryk af den grå 50 øre, idet det er de samme trykplader, som anvendes til trykningen. Vi kan derfor genfinde pladefejl fra plade D og E i første tryk af 50 øre grå (olivengrå). Vi kan se, at trykplade E kun bruges til 50 øre grå første tryk, og at D-pladen anvendes til nogle af de efterfølgende tryk af 50 øre grå. Meget tyder på, at plade D anvendes helt frem til og med 12. tryk, men dette kan ikke med sikkerhed fastslås.

50 øre grå

Der fremstilles 625.000 ark fordelt på 28 fabrikationer i perioden fra juli 1921 til december 1933. I frimærkekataloger deles 50 øre grå i to farver, henholdsvis olivengrå og grå. Det er alene første 1. tryk af 50 øre, der betegnes som olivengrå (fabrikation 181-K). Beskrivelser af farver/nuancer giver ofte anledning til forvirring, specielt fordi man kan se mærker, der er meget mørke, men som ikke stammer fra det 1. tryk. Tommelfingerreglen er, at stort set alle olivengrå er stemplet i 1922. Man skal være særlig opmærksom på, at der bl.a. omkring 1925 udkommer en produktion, der har stort set samme farve som 1. tryk.

På postmuseet er der bevaret 27 ark, samt 3 halvark. Af disse helark er 15 ark fra fabrikation 181-K, der udgør det første tryk.

Meget tyder på, at der kun har været anvendt 2 trykplader til fremstillingen af den første fabrikation 181-K. Samtidig peger alt på, at plad-

erne stammer fra produktionen af de sidste tryk af 50 øre vinrød. I det følgende opererer jeg kun med to kendte plader i produktionen af første fabrikation af 50 øre grå (olivengrå), velvidende, at der kan have været anvendt en tredje plade (F). De to plader benævnes i det følgende D og E-arket. Alt tyder på, at trykplade D også bruges til flere (minimum til 2. tryk) af de efterfølgende tryk.

Klichefejl

Antallet af varianter er meget omfattende, og derfor er der også foretaget en udvælgelse. Varianter, der er tvetydige og/eller små, er i reglen ikke medtaget. Alle viste varianter kan dokumenteres med minimum 3 eksemplarer, og positionsbestemmelsen er sket med reference til postmuseets arkiv af helark.

I det efterfølgende er varianternes placering beskrevet med et tal, der beskriver mærkets placering i arket efterfulgt af et eller flere bogstaver (A-E), der refererer til, hvilken trykplade varianten ses i. Hvis en variant er markeret med 4A-E, betyder det, at fejlen findes i position 4 i pladerne A, B, C, D og E og dermed er en gennemgående fejl. Hvis fejlen er markeret med 4D, betyder det, at fejlen lige som det foregående eksempel findes i pos. 4, men kun i plade D, samtidig har mærket også fejlene, der knytter sig til 4A-E. Finder du således en gennemgående fejl, er det en god ide at tjekke, om der er yderligere fejl, som knytter mærket til en bestemt plade. Fejl, der kun findes i en plade, er naturligvis de sjældneste.

Pladerne A, B og C er alene anvendt til 50 øre vinrød og pladerne D og E er benyttet til både den vinrøde og den olivengrå udgave.

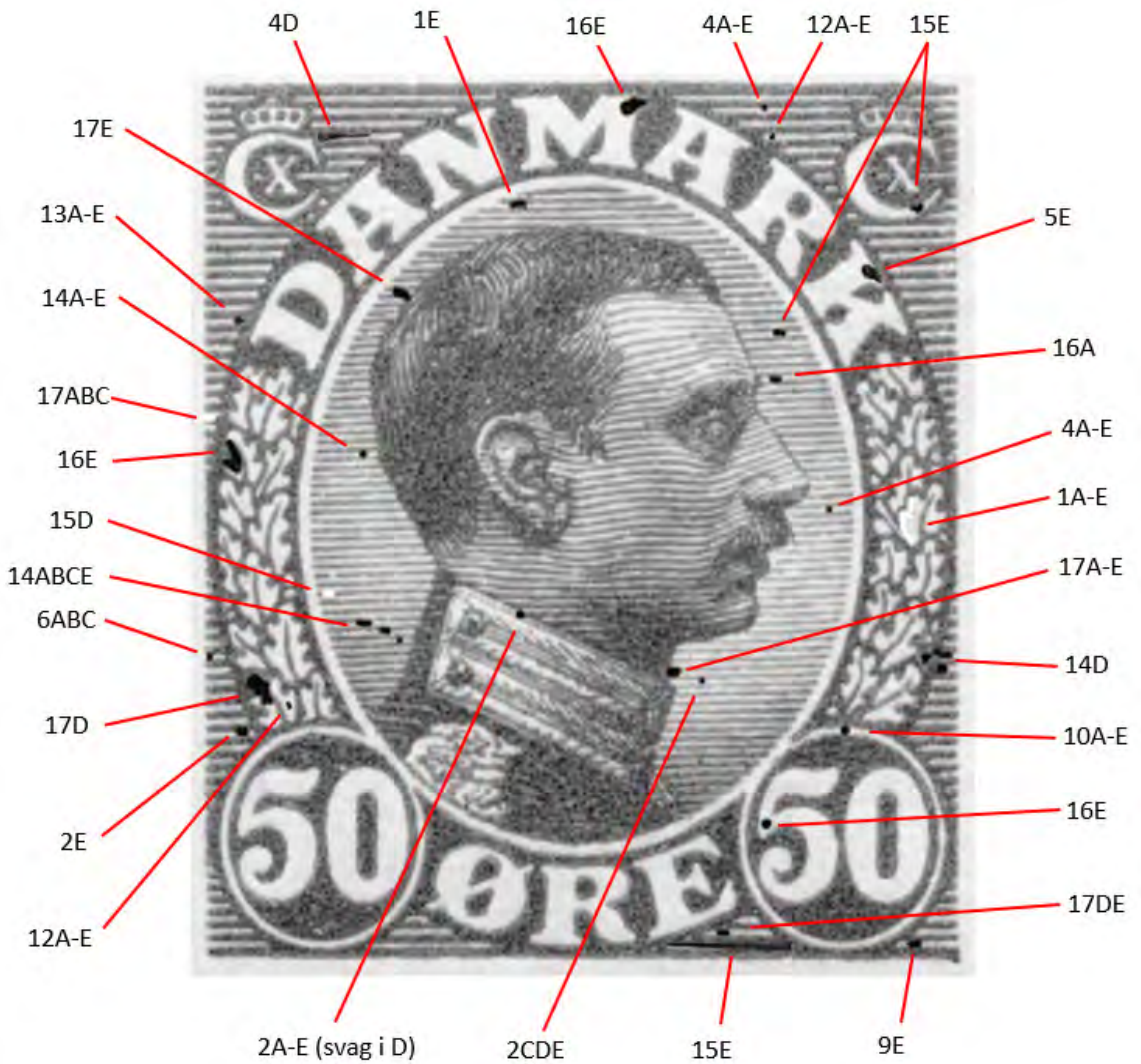

STUDIEGRUPPER I KPK

Der er efterhånden mange studiegrupper i KPK, og der er mange af vores medlemmer, der ofte mødes enten fysisk eller online, for at dyrke fællesskabet i studiegrupperne.

Hvis du endnu ikke har været inde på vores hjemmeside www.kpk.dk og set det særlige afsnit om studiegrupper, så kik forbi.

Der er ikke en studiegruppe omkring Chr. X – mærkerne, som du læser om lige nu, men måske har du lyst til at lave en. Vi hjælper gerne til. Se side 93 for mere information.

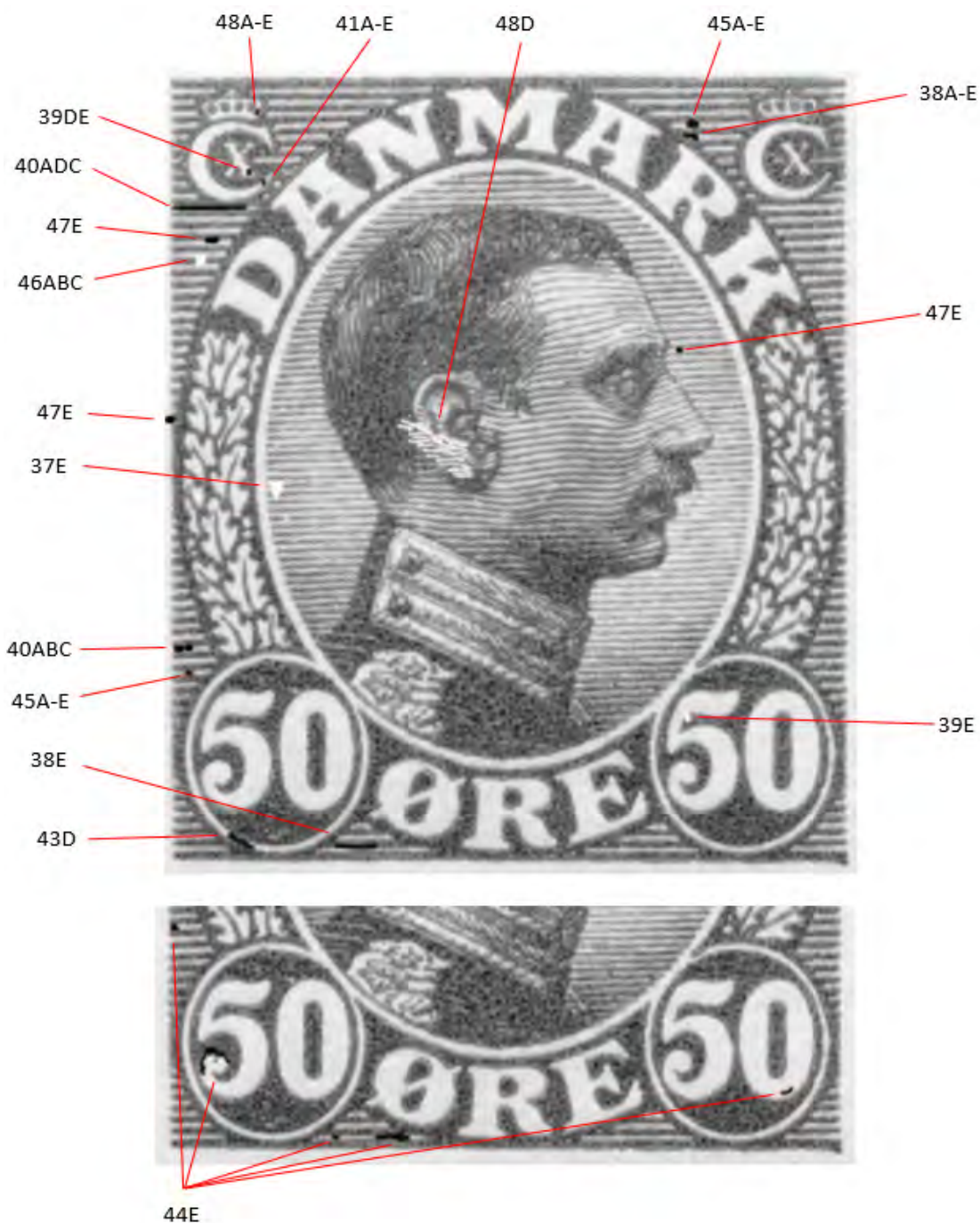
Fig. 6: Illustration af klichefejl i positionerne 1-17 på Chr. X 50 øre vinrød og olivengrå. Varianterne er beskrevet med et tal, der refererer til hvilken position i arket den findes, efterfulgt af et eller flere bogstaver, som refererer til i hvilken trykplade den optræder.

Fig. 7: Illustration af klichefejl i positionerne 18-27 på Chr. X 50 øre vinrød og olivengrå. Varianterne er beskrevet med et tal, der refererer til hvilken position i arket den findes, efterfulgt af et eller flere bogstaver, som refererer til i hvilken trykplade den optræder.

Fig. 8: Illustration af klichefejl i positionerne 27-36 på Chr. X 50 øre vinrød og olivengrå. Varianterne er beskrevet med et tal, der refererer til hvilken position i arket den findes, efterfulgt af et eller flere bogstaver, som refererer til i hvilken trykplade den optræder

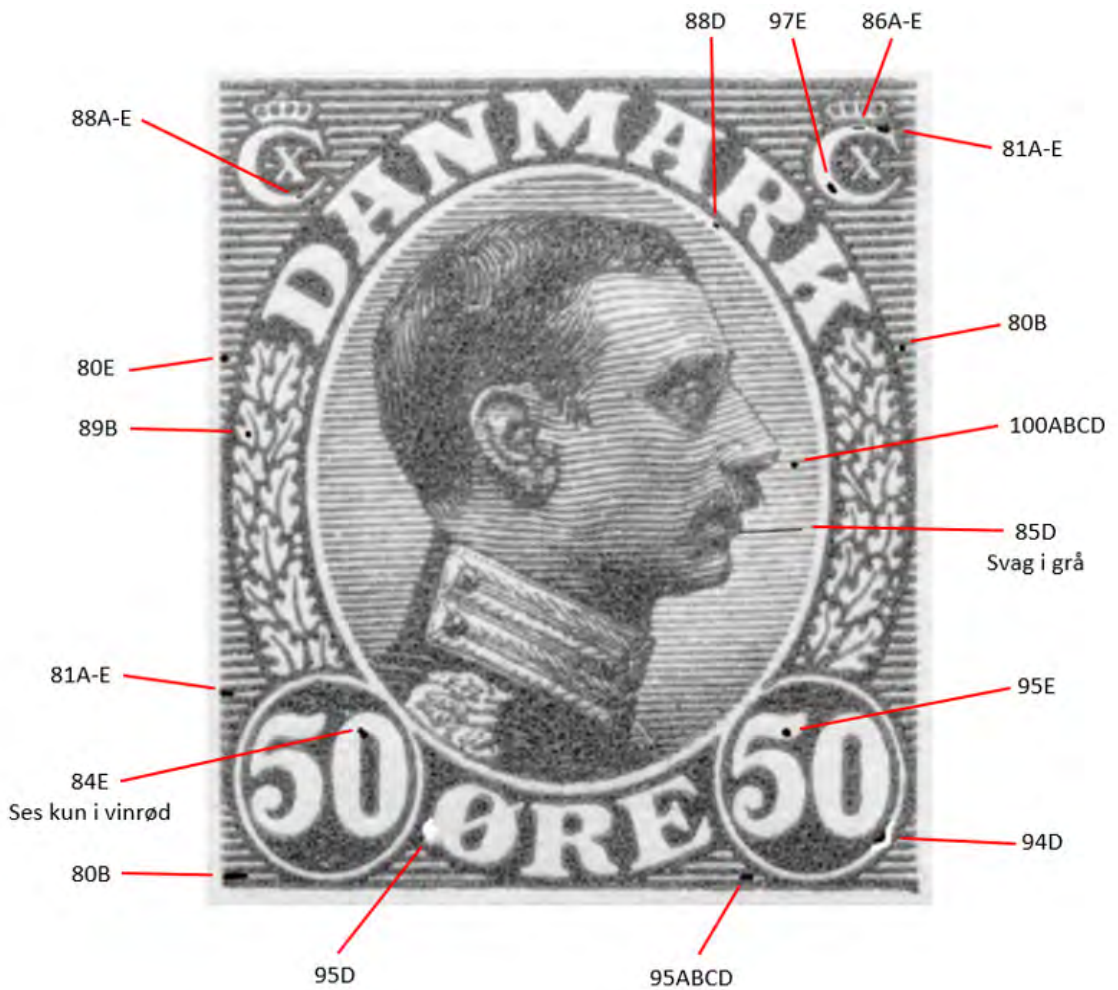
Fig. 9: Illustration af klichefejl i positionerne 37-51 på Chr. X 50 øre vinrød og olivengrå. Varianterne er beskrevet med et tal, der refererer til hvilken position i arket den findes, efterfulgt af et eller flere bogstaver, som refererer til i hvilken trykplade den optræder.

Fig. 10: Illustration af klichefejl i positionerne 52-67 på Chr. X 50 øre vinrød og olivengrån. Varianterne er beskrevet med et tal, der refererer til hvilken position i arket den findes, efterfulgt af et eller flere bogstaver, som refererer til i hvilken trykplade den optræder.

Fig. 11: Illustration af klichefejl i positionerne 68-79 på Chr. X 50 øre vinrød og olivengrå. Varianterne er beskrevet med et tal, der refererer til hvilken position i arket den findes, efterfulgt af et eller flere bogstaver, som refererer til i hvilken trykplade den optræder.

De senere tryk af 50 øre grå

Som tidligere nævnt benyttes plade D til trykning af fabrikationer senere end 1. tryk. Jeg er i besiddelse af 3 større enheder (15 og 43-blokke), der er trykt med D pladen, og disse enheder er 2. eller senere tryk.

Mange af de fejl, der i diagrammerne er benævnt A-E (altså fejl der ses i alle plader), kan findes helt frem til 12. tryk. Herefter ændres pladerne radikalt, og mange forsvinder. Dog forbliver enkelte fejl også efter 12. tryk f.eks. pos. 1 (A-E) med det forstørrede egeblad i øst, der kan ses i alle tryk.

Artiklens tilblivelse

Denne artikel har ligget i min skuffe i nogle år og er et resultat af mange timer studier af

mærker og helark. Jeg vil gerne takke Ib Krarup Rasmussen for altid beredvilligt at stille op med gode råd, kompetent faglig sparring og korrektur - uden denne sparring ville artiklen nok stadig ligge i min skuffe.

Fremtidige studier

Der ligger et større stykke arbejde i at få analyseret de senere tryk af 50 øre grå. Derfor hører jeg gerne fra samlere, der ligger inde med større enheder og/eller mærker med marginalnumre.

Meget af det materiale som er tilgængeligt på markedet, er næppe gennemgået særligt systematisk, så chancerne for interessante fund er gode – god jagt!

Konvolutten, den 5-kantede foldning og den sorte lak

Af Morten Pieper

For de fleste filatelister er der ikke noget nyt i, at konvolutten, som vi kender den i dag, er et relativt nyt fænomen, som fandt sin udbredelse i sidste halvdel af 1800-tallet.

Konvolutterne var de første helsager, der blev fremstillet i Danmark i 1865, men historien bag konvolutten er naturligvis noget ældre.

Definitionen er egentlig: Et lukbart firkantet papiromslag som benyttes til at indlægge og beskytte brevindholdet. Foldningen er næsten identisk med figur 5. Den viste foldning blev i stigende omfang anvendt op gennem 1700-tallet, specielt til at lave omslag til kongens breve.

De første konvolutter (eller kuverter) i moderne forstand begyndte at dukke op i England i begyndelsen af 1800-tallet.

Det tidligst kendte salg af kuverter skete gennem Bog- og Papirvarehandler Brewer i Brighton, England omkring 1820. Her forhandlede de første håndskårne konvolutter — men de var besværlige at lave og blev kun brugt af velhavende personer eller institutioner. De er eftertragtede samleobjekter.

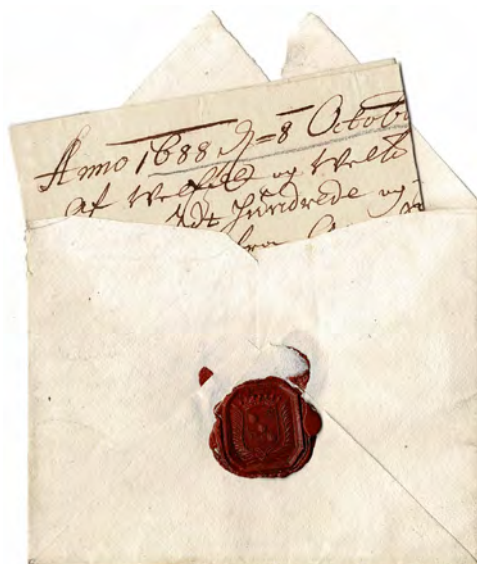
Den første maskinelle fremstilling af kuverter blev påbegyndt i 1844 af firmaet Edwin Hill & Warren de la Rue i London. Den første dokumenterede kommercielt producerede konvolutmaskine blev opfundet af Edwins broder, Sir Rowland Hill, som også var drivkraften bag det britiske frimærkesystem og penny post.

Det har længe været almindeligt antaget, at det tidligste danske brev, hvor omslaget er foldet som en konvolut stammer fra 1770, men det er ikke korrekt.

I figur 1 viser jeg et privatbefordret lokalbrev fra København, sendt i 1688. Omslaget er tydeligt foldet som de konvolutter vi kender i dag

Figur 1a: Brevets forside. Brev dateret den 8. oktober 1688 til: "Dend Velædle og Velbyrdige Claus Rasch til Raschenberg (nu Juelsberg ved Nyborg). Kongl. Mayts anbetroeede Assessor udi Højeste Rett samt Borgermester og Politiemester i Kiöbenhafn"

Figur 1b: Brevet set fra bagsiden med lakseglet, den tydelige foldning og indholdet, der stikker op af konvolutten.

Den 5-kantede foldning

I forlængelse af de tidlige konvolutters historie vil jeg også gerne forsøge at aflive en "amnestue-historie" omkring 5-kantede breve.

Jeg har hørt adskillige filatelister fortælle mig, at de 5-kantede breve er et udtryk for, at afsenderen i underdanighed overfor modtageren tilkendegiver, at han "kender sin plads" i hierarkiet, at han tilhører almuen eller er fattig, og han gennem denne særlige foldning markerer dette.

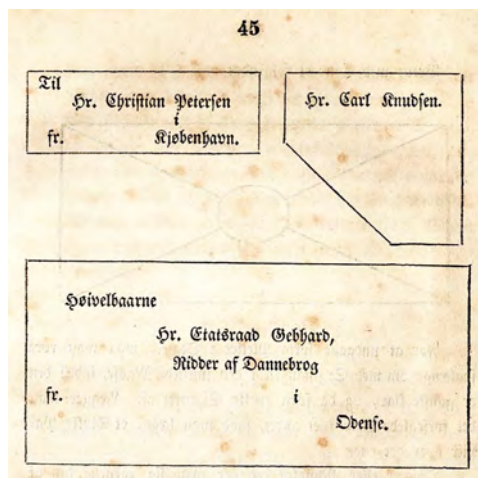
Figur 2: Privatbefordret K. T. vendebrev dateret Kjørup (ved Horsens) den 10. marts 1827, fra forvalter Kiøbke til Peder Sørensen i Dauding (18 km med bud), og retur igen. Omhandler hjemsendelse af mening Niels Frandsen fra tjeneste, da han "forundes sin gamle far".

Det har ikke været muligt for mig, at finde nogen form for belæg for denne udlægning. Alt hvad jeg har læst om "Breves sammenlægning og Couvertering" peger faktisk i en helt anden retning.

I "Brev- og Formularbogen" af Christian Bartholin og cand.jur. C. Schack fra 1844, kan man derimod læse følgende på side 44-46 (Citat):

"Breve til Personer af høi Rang lægger man saaledes sammen, at Formatet ikke bliver for lille; Skrivelser i Folio-Format (paa hele Ark) lægger man saaledes sammen, at de omtrent ere 7 Tommer lange og 3½ Tommer brede (17,8 cm x 8,9 cm). Hvorledes man skal sammenlægge Breve lader sig i øvrigt lettere vise end beskrive."

"Om ogsaa Anstanden ikke foreskriver at forsyne Breve til høie Personer, eller som forsendes langt bort, med Omslag, saa maa Saa-dant dog anbefales; thi Breve, som skrives paa tyndt Papiir, kunne let læses, naar de ikke ere forsynede med Omslag. Couverten gjøres af grovere Papiir end Brevets, som det maa omslutte saaledes, at det bliver ubeskadiget. Billetter lægger man kun eengang sammen. Paa den Side, hvor Seglet ikke er, kommer Udskriften, saaledes:" (se figur 3)

Figur 3: Scanning fra side 45 fra omtalte bog.

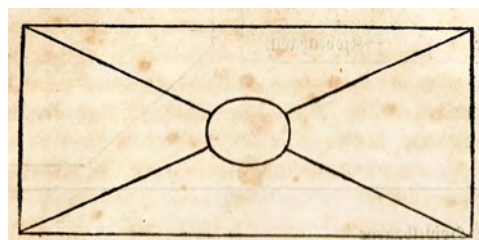
"Naar man sætter Seglet paa, maa man hverken være for ødsel eller sparsom med Lakket; thi i første Tilfælde springer det let af, i sidste viser Signetet sig ikke tydelig. Signetet maa være lige, reent og fuldstændig aftrykt."

Figur 4: Scanning fra side 45 fra omtalte bog.

Paa Breve, der ere forsynede med en særegen Couvert, kommer Seglet til at staae lige i Midten. Paa den forseglede Side ville Breve uden Couvert have følgende Udseende:" (se figur 4)

"Breve med Couvert følgende:" (se figur 5)

Figur 5: Scanning fra side 46 fra omtalte bog.

"For at undgaae sorte Pletter i Seglet, maa man røre saalænge om med Seglstangen i den smeltede Masse, indtil den er ganske klar, og da først trykke Signetet af. Lægges man det forseglede Brev i et andet, maa man lægge et Stykke Papiir over det ene.

Oblater eller Mundlak betjener man sig egentlig kun af til Biletter (dvs. små beskeder og breve), eller naar flere Breve forsendes indesluttede i én Couvert. Oblater fordre (dvs. kræver) tyndt Papiir.

Sort Lak bruges ved Dødsfald; skriver man i sin Sorg til fornemme Personer, saa forseglers man med rødt ikke med sort Lak"

(Mundlak: en forseglingsteknik, hvor man lukker brevet på en måde, der kræver, at modtageren fysisk bryder noget for at kunne læse det — typisk vokssegl, papirflapper eller snore, der er integreret i selve brevet. Det er ikke almindeligt i Danmark)

5-kantede breve er i øvrigt ikke særligt almindelige. De fleste kendes fra første halvdel af 1800-tallet. Frimærkefrankerete 5-kantbreve er særdeles sjældne, og forekommer for det meste i skilling-perioden frem til omkring 1870. Enkelte 5-kantbreve kendes frankeret med 2 RBS.

Langt de fleste 5-kantbreve er derimod privatbefordrede tjenesteforsendelser (K.T.), hvilket også giver god mening. De 5-kantede breve kræver mindre plads i inderlommen, og foldningen er således meget praktisk, når man lige skal have et brev sendt med et gående eller ridende bud.

Hvorfor mange af disse breve er K.T.-breve har jeg ikke kunne finde en god forklaring på andet, end at tjenestebreve oftere er blevet bevarede i arkiverne. Måske er dette den eneste forklaring.

Figur 6. K. T. brev til Lægdmand Ole Lund i Torsted, sendt 3. november 1828. I brevet bekræftes, at menig Frederik Ovesen er permitteret til Torsted, og han er rigtig hjemkommen til sognet.

Det sorte laksegl

Som det ses af afslutningen på citatet fra "Brev- og Formularbogen" fra 1844, så brugte man sort lak ved dødsfald. Det er naturligvis velkendt, og brugen af sort sørgerand kendes helt oppe i vores egen tid.

Det er dog mindre kendt, at man IKKE bør bruge sort lak, hvis man skriver til personer, der har højere rang end en selv.

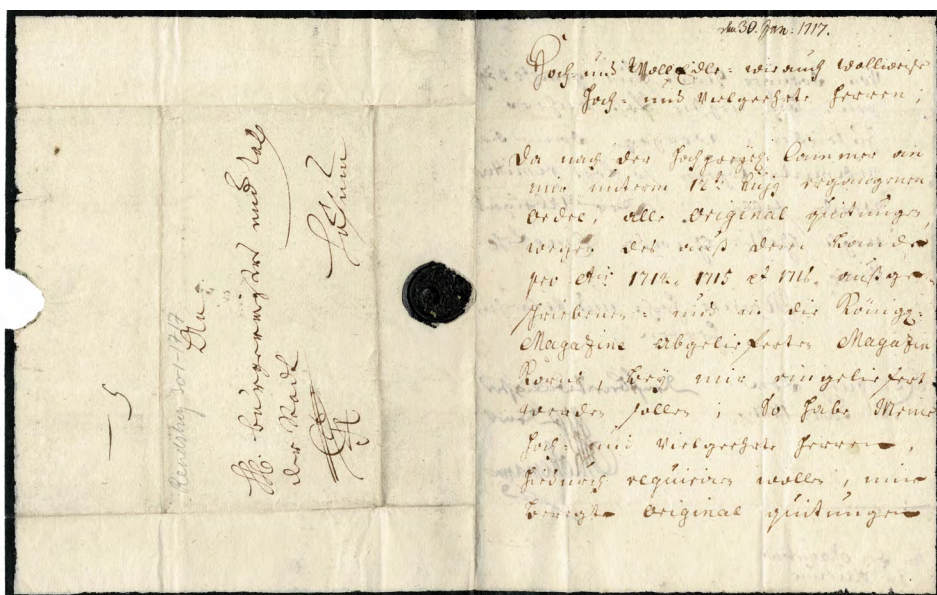
Brugen af sort lak til at forsegle breve har historisk en meget specifik symbolsk betydning og er tæt forbundet med sorg, død og officiel meddelelse om dødsfald.

Sort lak blev anvendt for at markere, at indholdet af brevet handlede om sorg, dødsfald eller kondolence, og den sorte farve fungerede som en visuel advarsel og som en form for respekt for modtageren, nemlig at brevets indhold er tungt eller følelsesladet. Derfor bør sort lak ikke bruges overfor personer i højere rang end en selv.

Den sorte lak blev særligt udbredt i Europa i 1700 og 1800-tallet, hvor man også supplerede markeringen med en sort rand på selve papiret. Brugen af sort lak og sørgerand startede oprindeligt i de royale kredse i 1600-tallet og bredte sig herefter til offentlige myndigheder og befolkningen

Figur 8. Tjenestebrev med insignier F4 fra rådhuset i Rendsburg. Brevet er dateret den 22. januar 1717, og er stort set identisk med brevet i figur 7, blot 8 dage ældre og dermed det foreløbigt tidlig kendte danske brev med sørgerand og sort laksegl.

Figur 7. Tjenestebrev med insignier F4 fra rådhuset i Rendsburg. Brevet er dateret den 30. januar 1717, og er forsynet med sort laksegl samt sort sørgerand rundt om hele brevet. Brevet er karteret 5- og sendt portofrit "An den. Bürgermeister und Rath der Stadt Husum"

Referat af Københavns Philatelist Klubs ordinær generalforsamling onsdag d. 19. marts 2025, kl. 19:00

Generalforsamlingen blev afholdt i KPK's møde-lokaler i Vartov, Farvergade 27, indgang B, st. th., 1463 København K.

Formandens beretning og regnskabet er offentliggjort på KPKs hjemmeside samtidig med indkaldelsen via e-mail 8. marts samt optrykt i NFT nr. 1 - 2025, side 5-17.

KPKs formand Lars Peter Svendsen bød velkommen til Københavns Philatelist Klubs Ordinære Generalforsamling 2025 og indledte mødet med at læse navnene op på de medlemmer, der er døde i det forløbne år. Det var desværre et stort antal medlemmer, og de blev mindet med et minuts stilhed.

Dagsorden ifølge vedtægternes § 16:

Valg af dirigent.

Lars Peter Svendsen foreslog herefter Niels Hjersing som dirigent. Niels Hjersing blev valgt. Michael Lerche Nielsen var referent, og han optalte 19 fremmødte medlemmer samt fire tilhørere online, som efter vedtægterne ikke har stemme- eller taleret.

Niels Hjersing takkede for valget. Varslingen af den årlige generalforsamling skal i overensstemmelse med vedtægterne ske med mindst 14 dages varsel.

Indkaldelsen lå på KPKs hjemmeside engang i februar måned. Den 5. marts lå formandens beretning samt regnskabet på hjemmesiden. Forsamlingen havde ikke kommentarer hertil, og dirigenten gav derefter ordet videre til fremtælling af formandens beretning.

Beretning om det forløbne år

(trykt NFT nr. 1 - 2025, side 5-15).

Lars Peter Svendsen henviste til den trykte beretning i NFT samt på KPKs hjemmeside. Lars Peter vil derfor komme med nogle kommentarer.

2024 var specielt pga. Hafnia 24 udstillingen i Øksnehallen i europæisk FEPA-regi. Det vil vi i KPK se tilbage på i mange år lige som de store udstillinger i 1976, 1987 og 2001.

Trods arbejdet med udstillingen fastholdt vi den almindelige møderække i KPK med fremragende foredragsholdere og møder af høj kvalitet. Zoommøderne omfatter allerede mere end 100 optagelser på hjemmesiden til fri (gen)lytning.

Der var desuden de særlige traditionsrige møder med vores svenske naboklub i Malmö, KPKs sommermøde, KPKs fødselsdag samt julemødet.

Dertil kommer to auktioner med Svend Aage Marcher som auktionarius. Desværre har Svend Aage sagt nej til at fortsætte, og Lars Peter opfordrede interesserede til at melde sig, så klubauktionerne kan fortsætte.

Ellers handlede 2024 om Hafnia-udstillingen. På seneste generalforsamling var der drøftelser om økonomien, som på dette tidspunkt tegnede dystert. I det fremlagte regnskab kan man se, at underskuddet blev holdt på 92.000 kr. – væsentligt under det, vi frygtede sidste år.

Der kom gode sponsorater i form af de filateliske fonde, Global Philatelic Network, Postiljonen samt Københavns Kommune. Endelig har medlemmerne tegnet støttemedlemskaber i HAFNIA 24 Club.

Udstillingsforløbet er beskrevet i den trykte beretning. Der var rigeligt med udstillere – faktisk overbooking på 33% i forhold til maksimum på 1500 rammer. Der blev lavet et fantastisk udstillingskatalog på over 400 sider, som Morten Pieper har hovedæren for at redigere. Kataloget skal nu udstilles i Birmingham i 2025. Katalog-ambitionen var at overgå Royal Philatelic Society Londons katalog fra Stockholm-udstillingen, og det mente Lars Peter var tilfældet.

Næsten alle fysisk tilstedeværende ved denne generalforsamling var vist frivillige hjælpere på Hafnia. Der var i alt ca. 70 frivillige, der som tak for indsatsen blev inviteret til en festlig aften i januar i Vartovs festsal.

Udstillingen købte desuden hjælp fra håndboldklubben Ajax til opsætning og nedtagning af rammerne, og det var en god beslutning.

Åbningen af udstillingen gik godt – og der var både mindre foredrag fra studiegrupperne samt foredrag fra scenen, og det var vigtigt med disse aktiviteter. Lørdag afholdt både FEPA og AIEP deres kongresser, og det tiltrak kendte filatelister fra hele verden til udstillingen. Begge organisationer roste udstillingen og afviklingen.

Lørdag aften deltog ca. 330 personer i Palmarés-middagen. Ud over de særlige udstillings-præmier, blev KPKs medalje tildelt Birthe og Chris King. Det var et populært valg bedømt ud fra den flere minutter lange applaus. Lars Peter Svendsen modtog ved samme lejlighed forbundets guldnål.

En masse dommere og kommissærer var til stede, og de gav udtryk for stor tilfredshed med arrangementet og logistikken. Vi kan kun være tilfredse med Hafnia-udstillingen. KPK kommer ikke til at overgå dette i 2025, men der bliver en virtuel klubudstilling i november.

Fremover skal vi arbejde videre med at udvikle studiegrupperne. Der er kommet en elektronisk bog-præsentation af 4 RBS under studiegruppen for kvadrater, nyt i 1864-studiegruppen, Stempelgruppen har holdt seminar i starten af februar som et heldagsarrangement på Fyn. Det er allerede blevet en fast tradition.

Den tofarvede studiegruppe i KPK har fortsat med mange møder og seminar i Antvorskov i starten af januar. Det udgør tilsammen KPKs styrke.

Bestyrelsen holdt strategimøde i begyndelsen af marts, og resultaterne heraf blev uddybet under punktet eventuelt.

Der er en del valg til bestyrelsens. Niels Kristian Hansen har trukket sig fra bestyrelsen pga. syg-

dom, og Niels Kristian skal have en stor tak for sit store engagement i bestyrelsen fra 2018 og som redaktør af NFT fra 2013, samt ønsket om snarlig helbredelse.

Niels Hjersing gav herefter ordet fri til kommentarer. Birgitte roste det flotte resultat af HAFNIA 24, da der jo på et tidspunkt var udsigt til et underskud på 400.000. Beretningen blev herefter godkendt og dirigenten gav ordet videre til kassereren.

Årsregnskab med påtegning af revisorerne (trykt NFT nr. 1 - 2025, side 16-17).

Morten Pieper fremlagde en PowerPoint med regnskabet for 2024.

Indtægterne er på ca. 240 tkr. i kontingenter og hertil kommer indtægter fra formidlingsalg, i alt indtægter på ca. 255 tkr.

Udgiftssiden præges i høj grad af store indtægts- og udgiftsposter fra HAFNIA 24. Aktivitetsniveauet var lidt mindre til bestyrelsens mødeaktivitet, som var omlagt til onlinemøder.

Der er udgifter til ærespræmie og KPK's medalje. Huslejen blev lidt lavere end forventet, og man skal huske, at det er 134.000 kr. er et nettotal, som er fratrukket lejeindtægt fra Filatelistisk Selskab, Perfinklubben og de Tofarvedes møder.

Næste år vil rengøringen køre over huslejen, som vil stige. Kontingenter til forbundet og udgifter til hjemmesiden er som forventet.

Udstillingsudgifterne resulterede i et underskud på 92 tkr., og det er et fantastisk resultat mod de budgetterede 300 tkr. En stor årsag til det flotte resultat er medlemmernes støtte til HAFNIA 24 Club, hvor indtægterne var på 230 tkr. Selv gæster på udstillingen tegnede dette medlemskab.

Udgifterne til NFT i 2024 blev større end budgetteret pga. forøget sidetal. Der var en del reklameindtægter. Den samlede udgift til NFT blev ca. 10 tkr mere end normalt.

Det samlede resultat i KPKs regnskab for 2024 er et underskud på 301 tkr. mod budgetteret 542 tkr., og det afspejler det gode resultat for HAFNIA 24-udstillingen.

Balancen afspejler, at vi måtte skaffe likvider i forbindelse med afviklingen af HAFNIA 24. Der er solgt ud af værdipapirbeholdningerne, men til gengæld står vi nu med et stort tilgodehavende momsbeløb, som forventes indbetalt ultimo marts.

Den kortfristede gæld består af forudbetalte kontingenter og kreditorer i forbindelse med HAFNIA 24.

Den opmærksomme læser vil nok konstatere at egenkapitalen fortsat er stor på trods af et underskud på 300 tk., men det skyldes at værdipapirbeholdningen på trods af frasalg er steget mere end klubunderskuddet. Netto stiger formuen med 111 tkr. Vi kan kun være meget tilfredse med dette regnskab.

Medlemsstatus. I marts måned 2025 er der netto kommet to medlemmer til – hvor vi normalt mister mange medlemmer i foråret. Det er kommet nye A-medlemmer til – nye samlere!! - og udenlandske medlemmer til, så vi i dag har 373 medlemmer.

Der er pt. 10 som får NFT tilsendt elektronisk. Man får ikke fradrag i kontingentet ved at få bladet elektronisk. En del blade kommer retur med adressen ubekendt. Dem der mangler at meddele klubben deres e-mailadresse, får ikke henvendelse fra kassereren om returneringen af bladet.

Niels Hjersing gav ordet frit og Thomas de Voss spurgte, om NFT indleveres til det Kongelige Bibliotek, hvilket kassereren kunne bekræfte. Regnskabet blev godkendt med applaus.

Behandling af forslag, der er stillet af bestyrelsen og rettidigt indkomne forslag fra medlemmerne.

Der er hverken fremsat forslag af bestyrelsen eller indkommet forslag fra medlemmerne. Niels Hjersing afsluttede derfor punktet og gav igen ordet til kassereren.

Fastsættelse af medlemskontingent for det kommende år.

Morten Pieper foreslog på bestyrelsens vegne, at KPK's andel af kontingentet forhøjes med 10 kr. for alle medlemsgrupper i lighed med tidligere år og den aktuelle inflation.

Der er ikke kontingentstigning til DFF for A-medlemmer i 2025 og 2026.

Birgitte spurgte til frikontingenter, men Morten meddelte, at frikontingenterne blev afskaffet for nogle år siden.

Kassereren meddelte, at kontingentopkrævningen flyttes fra 31/3 til 31/1, fordi den sene opkrævning giver en masse regnskabsmæssige problemer.

Kontingentforhøjelsen blev vedtaget. Niels Hjersing fortsatte med næste punkt på dagsordenen.

Valg af bestyrelsesmedlemmer jfr. § 19

Niels Hjersing redegjorde for det lidt ekstraordinære valg til bestyrelsen i år.

Den normale valgperiode er tre år. I år var der ordinært valg til næstformandsposten, og sammen med Niels Kristian Hansens udtræden af bestyrelsen, har det givet anledning til en ændring af opgavefordelingen i bestyrelsen på valgbare poster.

a) Valg af næstformand for en 3-årig periode. Peter Wittsten ønskede ikke at fortsætte som næstformand. Bestyrelsens forslag om at vælge Michael Lerche Nielsen blev enstemmigt vedtaget.

b) Valg af bestyrelsesmedlem for en 3-årig periode. Niels Kristian Hansen var på valg og han ønskede som tidligere nævnt ikke genvalg, og i hans sted indstillede bestyrelsen til valg af Karsten Weldingh, som mange kender fra onsdagsmøderne i Vartov. Efter at Karsten havde præsenteret sig selv, blev bestyrelsens forslag om valg af Karsten Weldingh enstemmigt vedtaget.

c) Kasserer Morten Pieper ønskede ikke at fortsætte som kasserer, idet han vil hellige sig

opgaven som redaktør for NFT. Bestyrelsens forslag om at vælge Jens Dick-Nielsen som ny kasserer for en 1-årig periode blev enstemmigt vedtaget.

d) Fordi Michael Lerche Nielsen blev valgt som næstformand under punkt a), var der en etårig, ordinær bestyrelsespost ledig. Bestyrelsens forslag om at vælge Morten Pieper for denne etårig periode blev vedtaget enstemmigt.

e) Da Jens Dick-Nielsen netop var valgt som kasserer i det kommende år under punkt b), blev de resterende to år af hans hidtidige, ordinære bestyrelsespost ledig. Bestyrelsens forslag om at vælge Peter Wittsten som ordinært bestyrelsesmedlem i Jens' sted for de kommende to år blev enstemmigt vedtaget.

Valg af intern revisor for en 3-årig periode. Palle Offersen var på valg og var villig til genvalg. Lars Peter Svendsen takkede i den forbindelse for Palles meget store indsats, fordi den interne revisor gennemgår samtlige bilag. Med de mange HAFNIA 24-bilag har det været en stor arbejdsopgave. Selvom Palle har sat bestyrelsen på arbejde med kommentarer og spørgsmål, har disse alle været relevante og helt berettigede. Palle blev herefter genvalgt med akklamation.

Valg af ekstern revisor

Bestyrelsen foreslår genvalg af BHA Statsautoriseret Revision A/S. BHA Revisionen blev ligeledes genvalgt.

Eventuelt

Inden Lars Peter Svendsen løftede sløret for bestyrelsens strategiovervejelser for KPK i de kommende år, kommenterede han PostNords beslutning om at ophøre med at distribuere indenlandske breve, fordi det får betydning for KPKs regnskab i de kommende år, idet vores indenlandske medlemstal har nået et så lavt niveau, at vi ikke længere kan etablere en distributionsaftale med portorabat.

Morten Pieper supplerede med at kommentere de generelle omkostninger for NFT. Kun hvis trykningen helt ophører, vil der kunne spares en del. Marginalomkostningen pr. trykt NFT er 5 kr., men opsætningen og basistrykket af de første eksemplarer koster.

Dertil kommer naturligvis porto, som er den eneste post, der reelt bespares. KPK vil i lang tid fremover være nødt til at trykke et vist minimum antal. Ole Ulrich foreslog, at man kunne samle numrene i én trykt, årlig bogudgivelse.

Lars Peter mener at løsningen ikke er interessant for NFT, fordi én samlet bog vil være lige så overflødig som de fire enkeltnumre, hvis man kan tilgå alt indhold på hjemmesiden. I stedet opfordrede Lars Peter medlemmerne til seriøst at overveje fremover kun at modtage NFT elektronisk. Det vil være en stor og nødvendig besparelse for KPK.

Lars Peter Svendsen gik herefter over til overvejelserne om en strategi for at udvikle og forbedre KPK. Bestyrelsen havde afholdt strategimøde 3. marts.

De eksisterende medlemmers erfaring med KPK. De fysiske møder er vigtige at fastholde – erfaringsudveksling og nabooplæring. Vores online møder er vel modtaget og det må fastholdes. KPKs medlemmer har stor udstillererfaring – og det kan ekspliciteres yderligere. Det gælder også den specialistviden, som derigennem kan videreformidles.

Klubbens image. KPKs vidensdeling er central, og vi har konstateret, at klubbens initiativer udgør en inspiration for andre danske klubber. KPK har stort internationalt netværk som skal vedligeholdes og udbygges.

KPK er Danmarks specialiserede klub for udstillere og KPK har og vedligeholder mangeårige traditioner. Disse traditioner må respekteres og fornyes med respekt.

KPK er ikke gode nok til at reklamere for os selv. Vi har tidligere haft et image som "fine", som vi må gøre op med. Der skal samarbejdes aktivt med andre klubber indenlands og udenlands. I forhold til danske klubber kunne vi overveje at genoplive provinsmøderne.

Birgitte mente at promovring bør inkludere særlige salg og tilbud, hvilket vil indgå i bestyrelsens overvejelser.

Bestyrelsen har drøftet andre nye tiltag.

Man kunne have prøvemedlemskab – fx gratis det første år. Vi kan give mere synlige tilskud til KPK-medlemmernes deltagelse i frimærke arrangementer.

Man kunne selv opnå rabat, hvis man hverver nye medlemmer. Nye udgivelser af bøger kan benyttes til særpromovering. Flest potentielle nye medlemmer er formentlig at finde via studiegrupperne.

KPK bør have en stand på udstillinger. Der findes mange samlere af Danmark og danske områder internationalt, som ikke er medlemmer af KPK, som klubben skal i dialog med og gerne hverve som medlemmer. KPK kan i den forbindelse søge at indgå strategiske partnerskaber auktionshuse og andre klubber.

Thomas de Voss foreslog, at man kunne bytte annoncer med SFF, tyske blade mm. Det mente Lars Peter er det, der ligger i partnerskabstanken, og det tages med i det videre arbejde.

Nye ideer og tanker.

Lokalerne i Vartov er allerede under oprydning. Køkkenet er opgraderet. Vi vil bibeholde kælderlokalet. Biblioteket har haft et meget gammelt elektronisk kartoteksprogram, og det skal opgraderes og opdateres. Der indkøbes en bog-skanner, så vi kan påbegynde digitalisering af KPK's forlags bøger. Promovering kan ske ved at skrive om klubarbejdet i DFT samt i nordiske tidsskrifter. FEPA-news er også oplagt.

Vi skal tiltrække internationale samlere af Danmark. Det kunne ske ved at lave mindre engelsksprogede versioner af nogle udvalgt mødeoptagelser. Det blev i den forbindelse drøftet, om man kunne bruge AI-oversættelse i lighed med store mediehus – det må tiden vise. Til promovering af KPK er der bestilt en stand på Nordia 2025-udstillingen i Malmö. Ikke mindst studiegrupperne opfordres til at bemande standen.

Omkring klubmøderne vil vi som forsøg åbne tidligere om eftermiddagen til en månedlig hygge- og byttedag i Vartov – med mulighed for at bestille og selv betale for smørrebrød inden aftenmødet.

Jan Læby pointerede, at folk skal medbringe materiale til bytning mm. For at det skal blive en succes.

NFT er et stort aktiv for klubben. Vi vil gerne styrke bladet med en stærkere boganmeldelsessektion – evt. ved oversættelser af udvalgte anmeldelser fra the London Philatelist, når de anmelder dansk relateret bog-materiale. Vi vil også gerne have nogle få ekstra annoncer.

KPK kan tilbyde medlemmerne opsætning af samlinger, hjælp med at skrive artikler, samt hjælp til at lave PowerPoints til foredrag. Det vil i så fald være en formalisering af det arbejde, vi allerede udfører uførelt.

Økonomisk kan bestyrelsen blive bedre til at synliggøre, hvad kontingentet bruges til.

Omkring KPKs hjemmeside kan der laves guide til, hvorledes man kan oversætte indholdet på hjemmesiden til andre sprog, og i det hele gøre siden mere attraktiv for udenlandske brugere. Bestyrelsen ønsker flere aktiviteter på hjemmesiden fra studiegrupperne, og der er allerede sket en opgradering med materiale fra den tofarvede studiegruppens møderække.

Omkring KPKs faste udstyr er et analyseapparat under anskaffelse, som kan bruges til at finde reparationer og forfalskninger, som stille til disposition for medlemmerne på klubaftenerne. Endelig er der indkøbt en A3-farveskanner i forbindelse med Hafnia 24, som nu kan benyttes i Vartov af alle KPK-medlemmer, mod at medlemmerne selv møder op med papiret til skanningen.

Der er således en masse små konkrete ideer for fremtiden, men tiden må vise hvor meget og hvorledes, de kan realiseres.

Morten Pieper uddybede sin beslutning om fremover at prioritere redaktørrollen.

Svend Aage Marcher roste bestyrelsens, og Lars Peters arbejde i det forløbne år.

Michael Lerche Nielsen gentog forløbet omkring HAFNIA 24, og det enorme forarbejde og den klare fremdrift, som helt klart må tilskrives Lars Peters håndtering og overblik, ikke mindst valget af at være i de historiske lokaler i Øksnehallen plus den hyggelige aftenmodtagelse i Vartov.

Da der ikke var yderligere kommentarer, erk-

lærede Niels Hjerding generalforsamlingen for afsluttet. Lars Peter takkede herefter dirigenten og forsamlingen for god ro og orden.

Generalforsamlingen blev afsluttet 20:45. Referatet er godkendt af dirigenten, Niels Hjerding.

Stempelseminar 2026

Af/Erland Hansen

Lørdag d. 7. februar 2026 afholdes det tredje Stempelseminar på Dalum Landbrugsskole. Igen i et samarbejde mellem Stempelsamlergruppen under KPK, Dansk Posthistorisk Selskab og Danmarks Stempelsamler Forening.

De to første Stempelseminarier blev en succes, både socialt og fagligt. Alene det at der i år var 45 fra hele landet, der deltog i seminariet, lidt flere end året før, var i sig selv en succes.

Dagen var en afveksling mellem foredrag og workshops, hvor der i pauserne var rig lejlighed til at bytte, udveksle erfaringer og dyrke socialt samvær. De faglige oplæg var på 45 min.

Efter ønske fra deltagerne vil der blive etableret studiegrupper lige efter seminariet er slut. Tilmelding hertil sker i løbet af efteråret i forbindelse med, at programmet for 2026 vil blive offentliggjort.

Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til arrangørerne:

Danmarks Stempelsamlerforening
v/ Peter Haslund (nphaslund@gmail.com)

Stempelgruppen under KPK
v/ Vilhelm Schmidt (stempler@kpk.dk)

Dansk Posthistorisk Selskab
v/ Palle Offersen (palle.offersen@hotmail.com)

Kjøbenhavns Philatelist Klub

Stiftet 22. november 1887
Medlem af Danmarks Filatelist Forbund

Farvergade 27, Opg. B. St.
1463 København K

Bank: Danske Bank. Konto 3001 4001164201.
SWIFT-BIC: DABADKKK - IBAN: DK83 3000 4001 1642 01

w w w . k p k . d k

Bestyrelse

Formand

Lars Peter Svendsen
Ørbækgårds Alle 612, 2970 Hørsholm
22 31 90 44 / formand@kpk.dk

Næstformand

Michael Lerche Nielsen
Halvtolv 31, 2.th, 1436 København K
21 41 36 53 / michael.lerche.nielsen@gmail.com

Kasserer

Jens Dick-Nielsen
Stisager 106 A, 2600 Glostrup
26 43 93 00 / kasserer@kpk.dk

Bestyrelsesmedlem

Morten Pieper
Vedbæk Strandvej 333B, 2950 Vedbæk
29 80 84 14 / nft@kpk.dk

Bestyrelsesmedlem

Jacques Hermann
Dyssevænget 34 A, 2700 Brønshøj
42 64 48 50 / jacques.darkfar@gmail.com

Bestyrelsesmedlem

Peter Wittsten
Axel Heides Vej 71, 2970 Hørsholm
28 87 12 24 / naestformand@kpk.dk

Sekretær

Karsten Weldingh
C.F. Møllers Alle 54, 6 TH, 2300 København S
31 67 09 85 / sekretær@kpk.dk

Provinsrepræsentant

Tony Gade
Hyllingeparken 14, 4070 Kirke Hyllinge
61 22 27 60 / tonygade@hotmail.com

Kommitterede

Forlag / Publikationer

Lars Peter Svendsen
Ørbækgårds Alle 612, 2970 Hørsholm
22 31 90 44 / formand@kpk.dk

Redaktør af NFT

Morten Pieper
Vedbæk Strandvej 333B, 2950 Vedbæk
29 80 84 14 / nft@kpk.dk

Bibliotekar

Jacques Hermann
Dyssevænget 34 A, 2700 Brønshøj
42 64 48 50 / jacques.darkfar@gmail.com

Webmaster

Bjarne Kruse
Torvestrædet 25, 3450 Allerød
61 42 41 42 / webmaster@kpk.dk

Ekstern revisor

BHA Statsautoriseret Revision A/S
Tuborgvej 32, 2900 Hellerup
39 45 02 00

Intern revisor

Palle Offersen
Slørhatten 35, 5220 Odense SØ
40 22 19 85

KPK Studiegrupper

KPK's Studiegrupper er oprettet af medlemmer og for medlemmer, der ønsker at fordybe sig i deres samlerområde, og samtidig dele viden og erfaring med andre samlere med samme interesse.

KPK's Studiegrupper, der er åben for alle, har et særligt område på KPK's hjemmeside, hvor de enkelte Studiegrupper har et grupperum, der kan bruges til udveksling af viden og resultater.

Se: www.kpk.dk/grupperum-oversigt/

Gruppen for Kvadrater

Arbejdsgruppen for Kvadrater kan kontaktes ved at henvende sig til:

John Vestergaard
61 22 32 54 / john.vestergaard.jensen@gmail.com

1864 - Gruppen

1864-Gruppen kan kontaktes ved at henvende sig til:

Lars Peter Svendsen
22 31 90 44 / formand@kpk.dk

Den Tofarvede Studiegruppe

Den Tofarvede Studiegruppe kan kontaktes ved at henvende sig til en af nedenstående personer:

Ole Vedel Ulrich
51 50 89 95 / ole_vedel@yahoo.dk

Niels Hjersing
29 80 36 21 / hjerdals@mail.tele.dk

Mødedatoerne for efterår 2025 er:
Søndag den 31. august 10-16
Søndag den 28. september 10-16
Søndag den 26. oktober 10-16
Søndag den 30. november 10-16

Gruppen for Våbentypen

Arbejdsgruppen for Våbentypen kan kontaktes ved at henvende sig til:

Ole Saugmann Rasmussen
33 22 75 08 / olesaugmann@hotmail.com

Gruppen for Christian IX

Arbejdsgruppen for Christian IX kan kontaktes ved at henvende sig til:

Ivan Refsgaard Jensen
40 35 44 33 / ivan@revisionhorsens.dk

Gruppen for Frederik VIII

Arbejdsgruppen for Frederik VIII kan kontaktes ved at henvende sig til:

Hans Birkholm
28 88 11 66 / hob@inwema.dk

Gruppen for Bølgelinjer

Arbejdsgruppen for Bølgelinjer kan kontaktes ved at henvende sig til:

Lars Jørgensen
+32 473 23 75 80 (Mobil Belgien) /
lars.jorgensen.fs@gmail.com

Gruppen for Bogtryksprovisorer

Arbejdsgruppen for Danske Bogtryksprovisorer kan kontaktes ved at henvende sig til:

Niels Kristian Hansen
28 59 25 39 / nhansen6@gmail.com

KPK Stempelgruppe

Stempelgruppen består p.t. af 4 medlemmer plus KPK's formand Lars Peter Svendsen. Gruppen kan kontaktes på mail: stempler@kpk.dk eller direkte til:

22 95 68 81 / Vilhelm Schmidt
61 55 78 59 / Klaus Hansen
22 98 55 12 / Peter Haslund
(+47) 9508 9482 / Hans Blom

Gruppen for Dansk Vestindien

Arbejdsgruppen for Danske Vestindien kan kontaktes ved at henvende sig til:

Tony Gade
61 22 27 60 / tonygade@hotmail.com
Jan Læby
40 83 12 41 / janlaeby@live.dk

KPK Information

KPK's bibliotek

Klubbens righoldige bibliotek med flere tusinde bøger og tidsskrifter er åbent for læsning og hjemlån i nogle timer før mødernes start på mødeaftnerne.

Provsmedlemmer kan rekvirere ønskede bøger til hjemlån mod betaling af portoen. Nærmere aftale træffes med bibliotekaren. På KPK's hjemmeside kan du under "Biblioteket" se oversigter over bibliotekets bøger opdelt i de tre emner: Danmark, Europa og Oversø.

Biblioteket har åbent kl. 17:30 – 18:30 på alle normale mødedage.

Optagelse af nye medlemmer

Anmodning om optagelse som nyt medlem af KPK kan ske til:

*Kjøbenhavns Philatelist Klub
Farvergade 27, opg. B., st.
1463 København K,*

eller gennem KPK's hjemmeside, hvor du også kan læse om alle fordelene ved et medlemskab. Ved indmeldelse efter 1. juli betales kun et halvt års kontingent.

Kontingent for 2025 (Optræves 31. januar)

Medlemskab	KPK	DFE	I alt
A-medlemmer	530 kr.	420 kr.	950 kr.
B-medlemmer	530 kr.	-	530 kr.
A-pensionister	485 kr.	420 kr.	905 kr.
B-pensionister	485 kr.	-	485 kr.
A-husstandsmedl.	265 kr.	210 kr.	475 kr.
Udlandsmedlem	620 kr.	-	620 kr.
Udlandspensionist	575 kr.	-	575 kr.
NFT-abonnement	350 kr.	-	350 kr.

B-medlemskab er kun for medlemmer, som er A-medlem i en anden klub tilknyttet DFF.

A-husstandsmedlemskab er underlagt særlige regler. Kontakt kassereren for information.

KPK giver rabat til pensionister. Kontakt kassereren så din status kan blive opdateret, senest 1. november året før kontingentåret.

For medlemmer med dansk bankkonto anbefales det, at det årlige kontingent tilmeldes opkrævning via Betalings Service. Dette er gratis.

Betalinger til KPK

I KPK kan du betale det årlige kontingent, køb af bøger, porto ved bogudlån eller betaling for deltagelse i arrangementer m.m. på flere måder:

Betaling via netbank:

Når du betaler via netbank til KPK's konto i Danske Bank skal du anvende følgende kontonummer: Reg.: **3001**, Konto nr.: **4001 1642 01**

Betaling via MobilePay:

Du kan betale via vores MobilePay **728272**.

Paying by PayPal:

Please pay to kpk@kpk.dk. When paying via PayPal please make sure that your payment includes all transaction fees by using the transfer method "Send money to friends and family".

Paying by Bank transfer:

Note that you have to pay all costs including fee in Denmark. When paying via bank transfer please add extra 50 DKK (costs in Denmark) to the invoice amount or membership fee to cover the KPK part of the bank charges.

The information to be used when paying by bank transfer is as follows:

Bank: Danske Bank.

Account no: Reg: 3001, Account: 4001164201

SWIFT: DABADKKK

IBAN: DK83 3000 4001 1642 01

By payments quote your membership number.

KPK mødeprogram, efteråret 2025

NB: Møderne finder sted i klublokalet i VARTOV, Farvergade 27, opg. B, st., 1463 København K.
Møderne starter kl. 19:00. Evt. foredrag starter kl. 19:30.

20. august:

Sæsonstart – Sommerens nyherhvervelser eller dit kæreste eje

Indlæg af KPK's medlemmer

Mødevært: Morten Pieper

27. august:

Banegårdsrestauranterne og de sejlede restauranter.

Foredrag ved Leif Ørnrud

Mødevært: Tony Gade

3. september:

Jubilee 1924: An insight into daily life from a Danish Perspective

Foredrag ved Bjarne Kruse

Mødevært: Lars Peter Svendsen

10. september:

Nyt fra den Tofarvede Studiegroupe

Indlæg ved Niels Hjerping

Mødevært: Michael Lerche Nielsen

17. september:

Eftermiddagsmøde – start 15:00.

Postiljonen eftersyn 17-19 i KPK's lokaler

17. september:

Postal History of the Southern Coast of Norway 1719 to 1814

Foredrag ved Terje Heskestad

Mødevært: Morten Pieper

24. september:

Besøg hos Malmö Filatelist Förening

Mødevært: Peter Wittsten

1. oktober:

Zentraler Kurierdienst 1958-1960

Foredrag ved Rolf Genz

Mødevært: Jens Dick-Nielsen

8. oktober:

Om at være prøver

Foredrag ved Lars Jørgensen

Mødevært: Lars Peter Svendsen

15. oktober:

Eftermiddagsmøde – start 15:00.

Om at blive specialsamlere

Foredrag ved Henrik Ejsing

Mødeleder: Tony Gade

22. oktober:

Nyt fra stempelgruppen

Indlæg ved Vilhelm Schmidt

Mødevært: Peter Wittsten

29. oktober:

Irsk Posthistorie 1922-1939

Foredrag ved Anders Jørgensen

Mødevært: Jens Dick-Nielsen

5. november:

Klaus Bondes DVI eksponat

Foredrag ved Peter Wittsten

Mødevært: Michael Lerche Nielsen

12. november:

Postschillinge-mærkerne og deres pladning

Foredrag ved Knud Arne Jørgensen

Mødevært: Jens Dick-Nielsen

19. november:

Eftermiddagsmøde – start 15:00.

KPK's fødselsdag

I år fejrer vi KPK's 138-års fødselsdag, samt årets jubilare. Vi ser frem til en festlig aften.

Mødevært: Lars Peter Svendsen

26. november:

Island – I GILDI udgaven 1902

Foredrag ved Ebbe Eldrup

Mødevært: Morten Pieper

3. december:

KPK holder den traditionelle juleafslutning, hvor medlemmerne er velkommen til at medbringe ledsager til en gang gløgg og æbleskiver.

Mødevært: Jacques Hermann

Dødsfald:

Mogens Marker, Karlslunde

Hans Mortensen, Slagelse

Nye medlemmer:

Lars Thomsen, Australien

International auktion

23.-26. september

Højdepunkter:

”Heijdenberg-samlingen”, klassisk Sverige, del 2

”The Athelstan Collection”, Grønland og Island, del 2

Brian Flack, Island Posthistorie

Store afsnit fra Norge, Danmark, Færøerne og Dansk Vestindien

Landesamlinger, stort utbud, også komplette!

Vi byder dig altid velkommen som indleverer til vores auktioner!

For at give jeres frimærker den bedst mulige behandling, vil vi gerne bede om indleveringer så snart som muligt. Aftal et møde med os i København. Tel. 33 91 52 00

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Stolt hovedsponsor af:

Hammerensgade 1, 2. sal • 1267 København K • Tel. 33 91 52 00
I Sverige: Box 537 • S-201 25 Malmö • Sverige • Tel. +46 40 25 88 50
www.postiljonen.com • stampauctions@postiljonen.se